teekäija

juuni

KRISTLIK AJAKIRI
AASTAST 1904
04.2019
hind 5€
teek.ee

GUNNAR MÄGI – motiveeritud Jumala kutsest

Misjonäride töövarjuna Kosovos

KUS Annemõisas olid ajad

Iga inimese lugu väärib avastamist!

Pühad, mis ei lõpe kunagi ära

Sõltuvusest vabaks!

Освобождение от зависимости!

Kui Sa otsid endale või lähedasele abi alkoholi- ja uimastisõltuvusest pääsemiseks, siis tea - sellest on VÄLJAPÄÄS!

Если ты лично или близкий тебе человек нуждается в помощи для освобождения от алкогольной или наркотической зависимости, то знай – ВЫХОД ЕСТЬ!

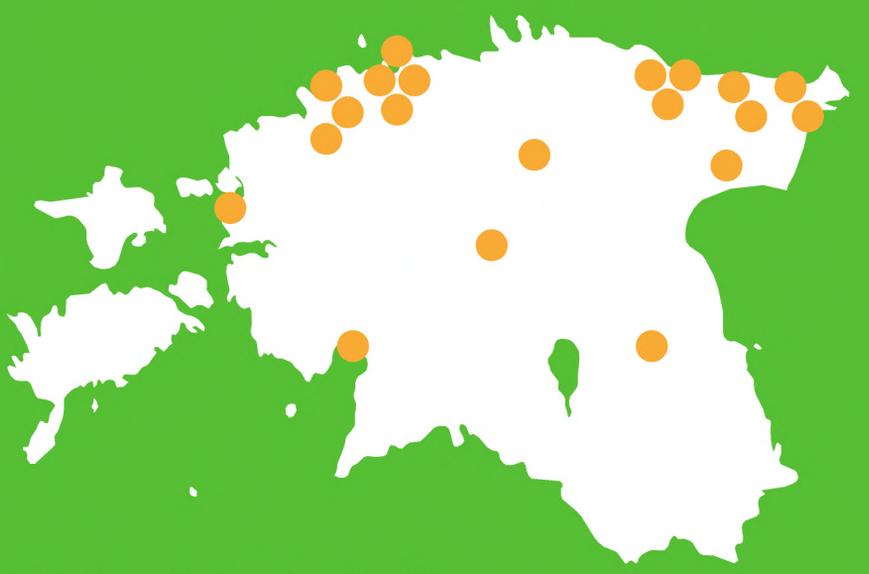

Tule, küsi abi!
Приходи за помощью!

AVATUD LOOTUSE FOND

Avatud Lootuse Fond

www.lootusefond.ee

Toeta tööd sõltlastega
Поддержи работу с зависимыми

SA Avatud Lootuse Fond
EE232200221068944424

Kristlikud rehabilitatsioonikeskused
Христианские реабилитационные центра

KARSKLUSSELTS UUS PÕLVKOND		EST, RUS
Jõhvi		+372 5461 8987
LIVING ISRAEL KONGREGATSIOON MTÜ		RUS
Tallinn		+372 5674 3223
Maardu		+372 5323 8834
LOOTUSE KÜLA MTÜ		EST, RUS
Kibuna		+372 5663 3804
TAASTÕUSMINE HEATEGEVUSFOND SA		EST, RUS
Rava		+372 5399 0037
Aseri		+372 5820 3935
UUS VÕIMALUS MTÜ		EST, RUS
Iisaku		+372 5564 1053
BETEL EESTI TUGIÜHING		EST, RUS
Keila Joa		+372 5904 2824
HALASTUSMAJA MTÜ		RUS
Aseri		+372 5839 9873
LOOTUSE SADAM MTÜ		RUS
Auvere		+372 5569 3487
LOOTUSE SILD MTÜ		EST, RUS
Tartu		+372 5832 2566
MANNA MTÜ		RUS
Sonda		+372 5812 5188
PÄÄSTEARMEE EESTIS		EST, RUS
Tallinn		+372 656 1048
SAMAARIA EESTI MISJON MTÜ		EST, RUS
Pärnu		+372 5300 3971
Haapsalu		+372 5393 2200
SAMMUD VABADUSSE MTÜ		EST, RUS
Raukla		+372 5855 3351
TÄNAVATÖÖ MTÜ		EST, RUS
Tallinn		+372 5845 2035

Kodutute ja puudust kannatavate inimeste abistamine
Помощь бездомным и малоимущим

6–9 Aastal 1991 olin Murmanskis Kings Kidsi rühmaga. Kuulsin Jumala kutset: „Ma tahan, et sa teenid mind aktiivselt". Tallinna 44. Keskkooli lõpetades kujunes veendumus, et minu roll on õppida teoloogiat ja teenida teda. Tol ajal oli Jumala hääle ja tahtmise kuulmine minu jaoks selge ja kerge. Foto: Gunnar Mägi erakogu

14–15 Mind kutsuti EKB Liidu uue seminarihoone ehituse koordinaatoriks. Tartu linna piir oli veel tühi ja paljas, aga Jumala Vaim oli andnud meie juhtidele selguse, et siin hakatakse jagama vaimuvalgust, millest saab osa kogu Eestimaa. Ehitamine kulges kesk üleminekuaja probleeme, aga 25 aastat tagasi algas KUSi õppetöö oma hoones. Foto: Markus Vardja

20–21 Eerek ainult muheleb, kui temalt sama küsin, ja annab mõista, et noorusel on elutarkuse ees omad eelised: „Kui sa ei tea, missugused raskused ees ootavad, on palju kergem teha otsuseid ja muutusi oma elus." Nüüdseks enam kui 20 aastaga on neid külas vastu võetud. Eerek nõustub: „Oleme teistega nagu võrdsed partnerid." Foto: Anete Toming

SISUKORD

- Esikaanel. Keila baptistikoguduse pastor Gunnar Mägi on lasknud end motiveerida Jeesusest kui heast karjasest.
- Tagakaanel. EKB Liidu Keila suvefestivali „Kõige Tähtsam" kava.

2 Sõltuvusest vabaks! Avatud Lootuse Fond

4 Nuutsaku Puhkekeskuse tänased arengud Miikael Johan Tamm

5 Otsi rahu ja nõua seda taga! Ermo Jürma

6 Gunnar Mägi – motiveeritud Jumala kutsest Merit Lassmann

10 Püha Vaim loob osaduse Jumalaga Otto Aavistu

12 Misjonäride töövarjuna Kosovos Tarmo Lige

13 Naiste kevadpäev „Palve vägi" Ester Treilmann

13 Meeste iga-aastane palveõhtu Avispeal Ermo Jürma

14 KUS Annemõisas olid ajad

16 Miks Jeesus pidi surema? Peeter Roosimaa

18 Iga inimese *elu lugu* väärib avastamist! KUSi lõputööst Janne Kütimaa

20 Eereki ja Pilvi 22 aastat Avispeal Mari-Vivian Ellam

22 Pühad, mis ei lõpe kunagi ära Joosep Tammo

23 Eesti-Kanada jumalateenistus

24 Joel Markus Antson – kristlik *spoken word* artist Rahel Paidre

24 Martin Luther Keila suvefestivalil Rahel Paidre

24 Risttee koguduse uus pastor Meelis Kibuspuu Peep Saar

25 Olevistes rännati läbi Piibli Rait Tõnnori

25 Rakkes sai kauplusest kirik Rando Selbak

25 Kui põhjalikult näeb Jumal oma loodut? Piibli ristsõna

26 Seminari lõpuaktus Annemõisas

26 Seminari uus vastuvõtt

26 Piiblikool „Sõna vägi"

27 Meie laste Emadele

27 Telli Teekäija!

28 Suvefestival Keilas „Kõige Tähtsam"

Nuutsaku Puhkekeskuse tänased arengud

■ Miikael Johan Tamm, Sõbralt Sõbrale turundus- ja kommunikatsioonijuht

▲ KUS, Tartu Kolgata ja Tallinna Kalju ostsid selle paiga 30.12.1991 ja andsid EKB Liidule 11.09.1995.

▲ Nuutsaku on paljudele kristlastele armsaks saanud sümbol kohtumistest – õppimisest ja puhkamisest.

Nuutsaku Õppe- ja Puhkekeskus on paljudele Teekäija lugejatele tuttav paik – aastate jooksul on keskust külastanud tuhanded inimesed ja seal on toimunud sajad laagrid ning üritused. Kirjutamata reegliks on kujunenud ka Nuutsaku pidev arendustöö, mis saab ilmsiks keskust külastades. Vähem tuntud on aga inimesed, kes oma nõu ja jõuga uued ideed puhkekeskuses ellu viivad. Seetõttu vestlesin EEKBL Valduste OÜ arendusjuhi Henri Lehtsaarega.

Kes on see meeskond, kes igal aastal Nuutsaku Puhkekeskuses toimetab?
Juba aastast 2011 on igal kevadel käinud grupp ameeriklasi Ralph Girlinghouse'i eestvedamisel abiks ehitamas Nuutsaku Puhkekeskust. Meeskond pärineb Briani baptistikogudusest Texases ja on koosnenud nii tudengitest kui pensionäridest.

Milline on nende seos Eestiga? Kust ja kelle kaudu see lugu alguse sai?
Kontakt sai alguse 90ndate aastate algusest ja sama koguduse meeskonnad on abiks olnud nii Annemõisa seminari kui Salemi koguduse hoone ehitamisel. Kui tagasi mõelda, on koostöö sealse kogudusega erinevatel viisidel kestnud juba üle 25 aasta, mis on omamoodi tähelepanuväärne.

Milline on Ralfi ja tema kaaslaste lugu Nuutsakuga?
Panustades Salemi koguduse ehitusse ja hiljem ka noortetöösse, osalesid nad koguduse laagrites Nuutsakul juba 15 aastat tagasi. Seega oli neile Nuutsaku laagrikeskusena tuttav koht. Kuna Ralf on ehitaja ja Salemi kirik oli valdavalt valmis, uurisid nad Nuutsaku arengute kohta ja pakkusid ennast sinna appi. 2011. aastal olime just välja kuulutanud „kämpingute projekti", teadmata ise, kuidas täpselt suudame seda ellu viia. Just sel aastal õnnestus meil pankrotipesast hankida 10 kämpingut ja Ralfi meeskond ning kohalikud abilised aitasid kõik need kahe nädalaga püsti panna. Sealt alates on Ralf igal aastal koondanud enda ümber 8–18-liikmelise meeskonna. Viimase kaheksa aasta jooksul on paljud plaanid just suuresti tänu nendele suudetud ellu viia – wc-hoone renoveerimine, korvpalliplats, ujuvkaid, laste mänguväljak, matkarada koos varjualustega, peahoone terrass, suur paviljon, seiklusrada jne.

Mis Sa arvad, millises „seisundis" oleks Nuutsaku Puhkekeskus ameeriklaste abita?
Lisaks tööjõule on nende meeskond alati kaasa toonud arvestataval hulgal ka rahalisi vahendeid projektide elluviimiseks. Seega võib julgelt väita, et viimaste aastate arengud poleks olnud ameeriklaste abita saavutatavad.

Mida uut saab Nuutsakul näha ja kogeda sel suvel ning milline on puhkekeskuse pikem perspektiiv?
Paar aastat tagasi pidasime mitmeid ajurünnakuid ja joonistasime üles Nuutsaku „visiooni". Sel aastal värskendasime laste mänguväljakut ja korvpalliplatsi. Samuti ehitasime uue suure kuuri koos töötoaga. Lähima paari aasta jooksul on soov ehitada praeguste „punaste" kuuride asemele elumaja, kus oleksid paremad tingimused pererahvale. See looks omakorda pikemas perspektiivis eeldused uue peamaja ehituseks, mis koosneks mitmeotstarbelistest ruumidest ja oleks aastaringselt paremini kasutatav.

Mida teha ja kuhu pöörduda, kui on südames soov ühel või teisel viisil Nuutsaku Puhkekeskusesse panustada?
Hea on tõdeda, et Nuutsaku Puhkekeskus on juba pikalt saanud olla paljudele kogudustele õnnistuseks ja paljud on ka panustanud Nuutsaku täiendamisse. Kui sul on südames mistahes viisil kaasa aidata, võid julgelt kirjutada kohalikule haldusjuhile Tanel Vainurale (*info@nuutsaku.ee*) või üldiste haldusteemadega tegelevale Romm Avistele (*romm@sobraltsobrale.ee*). Oleme tänulikud ka eestpalvete eest, et Jumal jätkaks oma tööd erinevate laagrite kaudu, mida kogudused Nuutsakul on korraldamas. ■

teekäija

teek.ee
04/2019 (309)
ISSN 1736-1605
Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduste Liidu väljaanne

Peatoimetaja: Ermo Jürma
Tel 56220045
e-post: ermo@teek.ee

Toimetusrühm:
Märt Saar, Toivo Tänavsuu, Leho Paldre, Hele-Maria Kangro

Keeletoimetaja: Tiiu Palm

Toimetuse aadress:
Koskla 18, 10615 Tallinn
Tel 6700698

Trükk: AS Rebellis

Kujundaja: Päivi Palts

TELLIMINE
- Teekäija kodulehelt: teek.ee
- pangaülekandega: Eesti EKB Koguduste Liit, Swedbank EE732200001120064572 (selgitusse: oma nimi ja aadress, kuhu ajakirja tellitakse)
- EEKBKL kantselei: tel 6700698
- koguduste kaudu

Tellimishinnad:

1 aasta (8 numbrit) 35 €
Ilmumiskuud: jaanuar, veebruar, aprill, juuni, august, september, oktoober, detsember (=Jõuluteekäija)

Poolaasta (4 numbrit) 20 €

Aastatellimus Skandinaavia, Euroopa 45 €

Aastatellimus Kanada, USA 60 €

Reklaamihinnad:

	1 lk	½ lk	¼ lk
4 värvi	64 €	42 €	25 €
2 värvi	38 €	22 €	13 €
1 värv	25 €	16 €	10 €

OTSI RAHU JA NÕUA SEDA TAGA!

Ermo Jürma, Teekäija toimetaja

Jumala tegutsemise asemel moodustab käsu-jutluse keskuse inimese tegutsemine.

Vabakoguduslikus traditsioonis on kristlaseks olemise mõistmisel suur kaal Jeesuse järgimisel. Seepärast rõhutatakse sageli pühitsust rohkem kui õigeksmõistmist, rohkem tuuakse esile häid tegusid kui usku. See pole ilmaasjata nii, aga see pole ka ilma oma erilise ohuta. Selliste jutluste eriline oht on käsumeelsus. Ma ei pea silmas väliste vagadusvormide ületähtsustamist ja tugevat üksteisega sarnastumist, mida kohtasime sageli meie kogudustes varem. Ma pean silmas pigem õrna ja sageli mittemärgatavat käsumeelsuse vormi, mis tuleb alati esile siis, kui Seadust ja evangeeliumi ei eristata, vaid aetakse segamini.

Seaduse evangeeliumiga ärasegamine on Piibli Seaduse väärkasutamine. Seadus on siis vähem kui patu paljastaja ja rohkem kui üleskutse headeks tegudeks. Käsu-jutlustes vaikitakse siis Jumala kohtust, ja Jumala armu ei tunnistata mitte armuandmiseks, vaid üksnes heade tegude võimalikuks tegemiseks. Patu võitmist ei peeta siis kingituseks, vaid võimalikuks inimesele endale. Tulevikulootuse aluseks pole mitte Kristuse tagasituleku ootus, vaid lootus, et küllap kunagi suudavad inimesed juba ise teha maailma märgatavalt paremaks.

Seda ootust toidetakse eriti maailmarahu teemal. „Rahu on võimalik" kõlab juhtlause: võimalik nimelt siis, kui me inimestena veel rohkem pingutame, kui me ei loobu, kui me lõpuks ikka õiged poliitilised otsused teeme. Inimest, ka usklikku, kõnetatakse temas endas asuvate võimaluste osas. Seepärast ei ole seaduse-jutlus nagu ka moraalijutlus kunagi ilma üleskutseteta kuulajatele. Kokkuvõtvalt tähendab see: käsu-jutlustes on päästeloos kord juba toimunu suunatud uuesti tänastele kuulajatele kohustuste esitamiseks. Kolgatal lõpetatud lunastuse armu usus vastuvõtmise asemel tuleks seda nagu hakata veel oma tegudega välja teenima. Kuid nii moodustab Jumala tegutsemise asemel jutluse keskuse inimese tegutsemine.

Käsumeelse jutlustamise traditsioone ja harjumusi võib ületada seeläbi, et jutlus ülistab Jumala tegutsemist ja julgustab uskuma, et maailma päästmist (ka rahu maa peal) pole oodata mitte inimeselt, vaid Jumalalt. Selline sõnakuulutus ei nõua, vaid äratab tänulikkuse Jumala tegutsemise suhtes. Kes jutlustab „Otsi rahu ja nõua seda taga!" (Ps 34:15b) selles pingeväljas, see kuulutab tõepoolest evangeeliumi. ■

Keila baptistikoguduse pastor Gunnar Mägi üks kõige õnnelikumaid tööpäevi.

Gunnar Mägi – motiveeritud Jumala kutsest

- Merit Lassmann, Loksa baptistikogudus
- Fotod: Gunnar Mägi erakogust

Kui peatoimetaja andis ülesande leida Teekäija juunikuu kaaneloo jaoks isik, keda saaks siduda 2019. aasta suvefestivali korraldamisega, teadsin pikema mõttepingutuseta, et kõige sobivam kandidaat selleks on Keila Baptisti Koguduse pastor Gunnar Mägi. Pärast mõningast vastupuiklemist jäigi ta intervjuu andmisega nõusse.

Olen alati väikese skepsisega suhtunud ajakirjanduses iseloomustatud inimestesse, kes on lõputult energilised, rõõmsameelsed ja väsimatud. Pärast viieaastast tutvust ja ühises grupis suvepäevade, laagrite ning festivali ettevalmistamist on Gunnar tõestanud, et säärased isikud eksisteerivad ka tegelikkuses.

Missugune oli Sinu pere, kodu ja lapsepõlv?

Olen kasvanud üles Tallinnas Mustamäel. Isa oli autospordi treener ja ema ametnik. Mul oli poolõde, kes on tänaseks igavikus. Üksiklapsena veetsin palju aega omapäi.

Kuidas leidsid Jumala?

Vanemad lahutasid, kui olin 10-aastane. Läbi selle valu ja isiklike kriiside tekkis väga palju küsimusi, vastuseid aga polnud – minu kodu oli ateistlik. Kui klassi tuli uus õpilane Taavi Ugam, said meist parimad sõbrad. Vestlesime tema perega paljudel erinevatel teemadel. 15-aastaselt läksin jõulukontserdile, kuhu Taavi vanemad mind kutsusid. Kuulsin evangeeliumit ja võtsin vastu Kristuse oma südamesse.

Kuidas avanes Sul võimalus minna 1992. aastal USAsse õppima?

Eesti teema oli maailmas tähelepanu all. Meie riik oli tol ajal uudistekünnise poolest võrreldav Iraagi sõja, Sri Lanka enesetaputerroristide ja Haiti taifuuniga. Nii tekkisidki võimalused. 1992. aasta kevadeks olin vastu võetud kahte kooli. Otsustasin Colorado Kristliku Ülikooli kasuks, kus sain nelja aastaga bakalaureuse kraadi.

Elasin ühes armsas peres, kes eraldas mulle tasuta keldritoa. Minu elustiil oli tagasihoidlik. Õppisin sponsorite toel, olen siiani tänulik nende inimeste eest. Algul oli raske eakaaslastega suhelda. Üks asi on keelt osata, teine mõista, millest nad mõtlevad ja räägivad. Kõnekeel, släng ja taustateadmised (filmid, staarid ja naljad, mis on kontekstuaalsed) puudusid. Suhtlemise alustamise raskused said aga ruttu ületatud.

Eriala oli jõukohane, aga samas veidi vähem praktiline, kui olin lootnud. Siiski oli tudengiaeg väga nauditav.

Kuidas leidsid oma tee ja kutsumuse kristlikus töös?

Aastal 1991 olin Murmanskis Kings Kidsi rühmaga. Kuulsin Jumala kutset: „Ma tahan, et sa teenid mind aktiivselt.” Tallinna 44. Keskkooli lõpetades kujunes veendumus, et minu roll on õppida teoloogiat. Tol ajal oli Jumala hääle ja tahtmise kuulmine minu jaoks selge ja kerge. Selleks oli üks sõna, mis kõlas läbi stuudiumi: „Õpi!” – „Isa, ma õpin juba!” – „Õpi veel!”

• Tol ajal oli Jumala hääle ja tahtmise kuulmine minu jaoks selge ja kerge. •

Kas tihe ja pikaajaline side USAga tekkis seoses pere loomisega?
Nende õpingute keskel oli minu kõrval tütarlaps nimega Jill. Tema eesmärgiks oli saada algklasside õpetajaks. Selle ameti juurde on ta jäänud tänaseni. Töötasime koos kooli kohvikus. Tema sooviks oli oma õpinguid rahastada, mina kavandasin autoostu. Talvel jalgrattaga kodu ja kooli vahel 20 km läbimine ei olnud alati just mõnus.
Jilliga koos veedetud aja ja vestluste kaudu sai selgeks, et oleme hingesugulased – me tahame koos käia eluteed. Võib öelda, et kui abiellud kohaliku neiuga, astud järgmisele tasemele ühiskonnas või kultuuris, kus viibid. Tänasel päeval on meid kõige lihtsam kirjeldada kui tüüpilist ameerika perekonda Eestis. Meie traditsioonid on Ameerikast kantud, kodus räägime inglise keelt.

Näib, et tunned end ameerika ühiskonnas koduselt.
Ka minu abikaasa on Eesti ühiskonnas hästi kohanenud. Paraku on hetki, kui maksame hinda oma kahepaiksuse eest. Kaks nädalat tagasi lõpetas meie vanem tütar Greta ülikooli. Kohapeal kaasa elamise asemel pidime leppima netiülekandega. Samas on Jumal meid väga õnnistanud – meil on armastav kogudus ja head sõbrad. Arvan, et oleme saanud Jumalalt rohkem, kui oleme pidanud andma.

Töötasid 19 aastat kommertsjuhina SASis ning turundus- ja arendusjuhina Estonian Air'is. Kas lennundus oli Sulle enam kui töö?
Kõik sai alguse siiski palgatööst. Tulime 1995. aastal, kolm kuud pärast abiellumist Eestisse. Saue Kristlik Vabakogudus vajas noorte juhti. Otsisin pere elatamiseks tööd ja võtsin lahti telefoniraamatu mõeldes, kus ma tahaksin ametis olla. See polnud küll päris esimene uks, millele koputasin, aga mind võeti tööle SASi ja muidugi tärkas huvi lennunduse vastu. Praegu olen distantsilt fänn. Poeg Theodor õpib piloodiks ja on minu õpetajaks. Jagame materjale, räägime lennukitest ja lennundusuudistest, see seob meid.

Räägi palun oma praegusest palgatööst lähemalt.
Töötan Ühinenud Piibliseltside heaks, mille peakorter on Inglismaal. Minu vastutusala on kirikusuhted. Tegeleme globaalsete organisatsioonidega, keda üritame kaasata piibliseltside projektidesse. Näiteks aitame ühe uskkonna Aafrika seminaristidele hankida algkeelseid Uusi Testamente ja koolitame piibliseltside töötajaid erinevate kristlike traditsioonide mõistmisel. Piiblitõlked on väga mahukad ettevõtmised ja need peavad sündima konfessioonideüleselt, toetusega kõige kõrgemal tasemel.

Jääb mulje, et töö pastorina algas lihtsalt: Jumal ütles ja Sina asusid tegutsema.
Läks veel paremini! Suurimat rõõmu elus pakub see, kui näen inimesi Kristust leidmas. Kõige ilusamad päevad on siis, kui olen vees – teisi ristides. Jumal on esitanud kutse, aga ta pole muutnud seda raskeks. Ta on teinud ülesande täidetavaks, see on see, mis mind laeb! Tema ike on kerge, sellepärast meeldib mulle ennast sinna kulutada. Mitte, et keerukaid päevi poleks. See on võrreldav tervisejooksuga: väljaminekuks tuleb ennast kokku võtta, aga tagasi saabud alati rõõmuga.

Mis Sul koguduse juhina lihtsalt ja kergelt õnnestub ning mis vaeva ja visadust nõuab?
Ei teagi, kas see on hea või halb, aga ma ei mõtle koguduse liikmest kui kolleegist Jumala riigi töös, vaid kui oma sõbrast. Ma ei pea pingutama, et oma rolli täita, mul ongi tõesti hea meel inimestega kohtuda. Rõõm terekätt sirutades tekib loomulikult ja iseenesest, seda ei pea teesklema. See on mu elu kergemaks teinud.
Mis teeb töö raskeks? Nõustades puutun kokku väga keerukate probleemidega. Mõnikord olen ühe teemaga väga kaua tegelenud, aga tulemusi ei ole. Kurvaks teeb, kui pean kedagi edasi suunama professionaalse nõustaja juurde või kui keegi loobub abist.

Jutluste ettevalmistamine – on see raske või kerge töö?
Üks kõige kriitilisemaid valdkondi jutlustes on plagiaadi teema. Pastorid kasutavad kommentaare – midagi, mida nad on kuulnud või kusagilt lugenud. Sageli läheb teave kasutusse viitamata. Olen isegi läinud seda teed, et ma ei viita nii palju kui peaks.
Jutlust teha on kerge, kui sõnum on saanud küpseks – istun ja kirjutan selle ühe korraga valmis. Raske on siis, kui olen valinud teema ja jäänud kusagile

▲ Ühinenud Piibliseltside tegevus sai Vatikanis paavst Franciscuse sooja poolehoiu ja toetuse osaliseks. Foto: Servizio Fotografico Vaticano

• Eestlaslik otsekohesus ja ausus ning tõelised sõprussuhted on kolm mulle olulist väärtust. •

▲ Jilli ja Gloriaga kevadisel puhkusel Krakovis, Mariacka Basiilika ees.

kinni. Kogu tekst hakkab muutuma kunstlikuks. Lähtun põhimõttest, et sõnum oleks samasugusele inimesele nagu mina ise. Peaksin sellest midagi juurde õppima. Jill on usin Piibli lugeja. Püüan jutluse teha nii, et vähemalt üks aspekt oleks tema jaoks seal uus – kas midagi õpetlikku või siis leian uut Piibli taustainformatsiooni, mida varem pole kuulnud-lugenud.

2013. aastal korraldasid sajaliikmelise meeskonnaga Keilas EKB Liidu suvefestivali „Terve linn". Miks võtsid taas festivali organiseerimise põhitöö enda kanda?

Mäletan, kui hea oli tookord vaadata kogudust ühtse eesmärgi nimel tegutsemas. Laiahaardelise ettevõtmisega kaasneb suur läbikukkumise oht. Appi tulid naaberkogudused, selle kaudu tekkis uusi suhteid. Kogukonnas pidime ustele koputama ja rääkima festivalist. Üks inimene tuli usule ja liitus kogudusega (tema aitab korraldada nüüd uut suvefestivali), aga ka palju muud head juhtus selle ürituse läbi.

Kui avanes võimalus korraldada tänavune festival nimega „Kõige Tähtsam", tundsin Jumala rahu ja rõõmu seda kavandades. Näen taas koguduse koostoimimist, innukust, rõõmu ja loovust. Rahu ja rõõm, mis on minus, on Jumala õnnistuse, tema hea tahte ja meele väljendus. Püha Vaim on pannud rõõmu minu sisse.

Palju on muidugi ka nähtamatut tegevust, näiteks palvetamine kordamineku pärast. See on korraldustöö vastand – elada ennast välja mitte asjatades, vaid Jumala ees ja saada vastused temalt. Mõnikord tuleb teadlikult tagasi tõmbuda, et hoiduda inimlikult üle forsseerimast.

Kunagi Kuulutaja artiklis välja öeldud mõte, et suvefestivali korraldamine on kogudusele hea, on motoks ka täna. See on õnnistuseks kõigile, kes on andnud oma sõrme. Koos teeme midagi, millest jääb jälg järele!

Mida Sina festivalikülalistelt ootaksid?

Esiteks: festivalil antakse käiku tasuta piletid ehk traktaadid: kuidas leida rahu Jumalaga ja saada tema lapseks. Tahaksin paluda, et jagaksid seda sõnumit kellegagi kas Keila linnas või oma perekonnas. Kasuta piletit, anna see ära ja kutsu keegi järgmise päeva üritustele.

Teiseks: püüa käsitletavaid teemasid oma ellu rakendada. Kui meil on paneelvestlus, ole mõttega kaasas. Luba, et neist asjadest on sulle edaspidi kasu. Inimestele, kes üritusse panustavad või lavale astuvad, on see väga oluline.

Kolmandaks: kulude katmine käib läbi korjanduste. Minevikus on olnud festivale, kus jõutakse nulli lähedasse miinusesse. Kui võimalik, aita kaasa ka rahaliselt.

Veel tahaksin lisada: ära karda olla tänavakohvikus, nautida sõdurisuppi, viibida kohal ja tunda rõõmu kogu pakutavast programmist. Kõige paremad festivalid on need, kus on küünarnukitunnet ja vestlusi, rõõmu ja üle pika aja kohatud sõprade kallistamist.

Minu suhtumine on, et tulgu vihma või rahet – need faktorid ei mõjuta. Olen kohal, et anda, saada ja õnnistust jagada – siis läheb festival korda.

Nõukogude ajal kadestasime lääne usuvabadust. Praegu maadleme ateistlikust ideoloogiast jäänud ühiskondlike eelarvamustega. Kus on parem?

Eestlaslik otsekohesus ja ausus ning tõelised sõprussuhted on kolm mulle olulist väärtust. Olen näinud rikkaid ühiskondi, kus sügavaid suhteid ei leia – pinnapealsus, mis ei leevenda üksindust ega sotsiaalset vajadust läheduse järele. Mitte et Eestis üksikuid inimesi ei oleks, aga sõbrasuhte loomine on siin rohkem võimalik. See on suur eelis ja meie tugevus ka kogudustes. Paljude teiste riikidega võrreldes on meil miniatuursed kogudused. Paraku ei tähenda lai kandepind veel kõike.

▲ Jumala kutse motiveerib pastor Gunnarit panustama armsaks saanud kodukoguduse perekonda Keilas.

Mulle meeldib ka see, et Eesti tõsikristlane on pidanud enda jaoks valikud väga selgelt läbi mõtlema. Meie riigis ei tule kristlaseks olemine karjäärile kasuks, see ei too klassis populaarsust kaasa ja ühiskondlik positsioon ei tõuse selle läbi. Kui see nii oleks, tooks see kaasa suure ahvatluse staatust ära kasutada.

Inimene, kes suvefestivalil ristimisvette läheb, on pidanud väga põhjalikult kaaluma, mida see tema jaoks tähendab – avalikus kohas oma usku väljendada. Leidub ühiskondi, kus suunitlus on täiesti vastupidine: kristlasi edutatakse ja mainele tuleb kasuks, kui liitud mõne usuorganisatsiooniga. Räägitu ei puuduta niivõrd USAd. Aafrikas, kus on 90% kristlikud riigid, levivad säärased hoiakud.

Sinust jääb mulje kui paralleelameteid pidavast väsimatust töömesilasest. Kust Sa oma energia ammutad?

Võib-olla on see ainult mulje, ma ikkagi puhkan ka. Tasakaal peab elus olema. Õhtul väsinuna töölt lahkudes tunnen, kui hea on minna koju pere juurde. Vajan ka sporti ja tervislikku toitu, et olla õigesti häälestatud. Kõik need komponendid on omavahel seotud ja võimaldavad mul töö ajal olla pühendunud ja keskendunud.

Pöörduksin siinkohal tagasi intervjuu alguse juurde. Olen õnnistatud, sest mulle meeldib teha seda, mida ma teen. Inimesed laevad mind, toovad rõõmu. Kui tugiasjad on paigas, siis olen nagu valmis varustusega sõdur, raporteerimas: ma olen siin – Jumal, kasuta mind! Ja siis ta kasutabki.

On Sul mõni unistus, mida praegune elutempo ei võimalda?

Tahaksin kreeka keelt uuesti algusest peale õppida. See tundub põnev, lisaks ka kasulik. Tegelikult on nii, et kui mulle midagi meeldib, siis ma seda ka teen.

Või Sa teedki kogu aeg seda, mis Sulle meeldib?

Ma pole oma karjääri väga teadlikult planeerinud. Jumala riigi teenistus oli kutse, selle ärajätmine ei tulnud küsimuse allagi. Pere oli samuti vaja toita. Tammsaarel oli õigus: tee tööd, siis tuleb ka armastus. Möönan, et tegutsemise maht on olnud väga suur, tänaseks on see kõik siiski kergemaks läinud.

Kunagi palvetasin, et tahaksin maailma näha. Jumal on võimaldanud mul nüüdseks töö tõttu paar tiiru maakerale peale teha. See on olnud väga värskendav. Jumal on hea! ■

• Rahu ja rõõm, mis on minus, on Jumala õnnistuse, tema hea tahte ja meele väljendus.

▲ Kui varem lendas poeg Theodor isa süles, siis nüüd on rollid vahetunud ja isa peab ennast lennule kaasa kauplema.

Püha Vaim loob osaduse Jumalaga

■ Otto Aavistu, Valga Betaania baptistikoguduse pastor
■ Foto: Üllas Linder

Mul on hea meel, et ma saan tunnistada Jumala tulekust inimeste juurde. Kõigepealt tahan Pühakirja alusel näidata, kuidas Jumal igatseb meid kogu aeg. Seejärel jagan oma kogemust 30 aastat tagasi, kui Püha Vaim tuli minu ellu.

INIMESE ALGNE OSADUS JUMALAGA

Piiblis on öeldud, et kui Jumal lõi taeva ja maa ning pani inimese Eedeni aeda, oli kõik püha ja puhas. Inimene olid loodud Jumala sarnaseks ja Jumala õnnistus oli temaga. Jumal ja inimene tegutsesid koos. Taevane Isa lausa otsis osadust ja koostööd. Inimene aga keeras oma Loojale selja. Pattulangemine eraldas ta Jumalast. Inimene ei kuulanud Jumala selget sõna, vaid langes kurja pettuse ohvriks. Vastuhakk lahutas ta Jumala osadusest ja õnnistusest. Kuid Jumal ei loobunud oma algsest kavast. Vahetult peale pattulangemist ütles Jumal kurjust kehastanud maole, et ükskord tõstab ta esile selle, „kes purustab su pea" (1Ms 3:15).

JUMALA PÄÄSTEPLAAN

Piiblis on palju juhiseid eluks, aga keskne sõnum on päästmine. „Kui aeg sai täis, läkitas Jumal oma Poja, kes sündis naisest, sündis Seaduse alla, lahti ostma seadusealuseid, et me saaksime pojaseisuse" (Gl 4:4j). Jumal saatis Jeesuse, et ta ostaks meid vabaks patust ja me saaksime tagasi Jumala lapse seisuse. Jeesus Kristus „kandis ise meie patud oma ihus üles ristipuule, et meie, olles surnud pattudele, elaksime õigusele" (1Pt 2:24). „Selleks ongi Jumala Poeg saanud avalikuks, et ta tühistaks kuradi teod" (1Jh 3:8). Jeesus Kristus maitses surma kõigi inimeste eest, et meie võiksime tulla Jumala armu aujärje ette ja saada halastust ja armu. „Ta on tulnud ja kuulutanud rõõmusõnumit rahust teile, kaugelolijaile, ja rahu lähedalolijaile, sest tema läbi on meil mõlemal ühesainsas Vaimus ligipääs Isa juurde" (Ef 2:17j).

JUMAL ALUSTAB OSADUSE TAASTAMIST

Jumal tegi kõik, et meil oleks jälle osadus temaga. Ta andis selleks kõige kallima, oma Poja. Kui Jeesus oli läinud tagasi taevasse ja viinud sinna oma vere, oli hind patu eest makstud. Sellepärast käskis Jeesus oma järgijaid, et nad ootaksid Isa tõotust, ootaksid Püha Vaimu, ja nad saavad temalt väe ning peavad olema tema tunnistajad ilmamaa äärteni (Ap 1:4–8). Miks on see nii tähtis, et Püha Vaim tuleks meie üle, et Püha Vaim tuleks meie sisse? See on selleks, et me ei ehitaks oma kuningriiki ega teeks oma tahtmist, vaid et kõik oleks nagu loomise alguses, kus inimene ja Jumal tegid koostööd.

Apostel Johannes kirjutab, et „võidmine, mille te olete saanud temalt, püsib ju teis ning teil pole vaja, et keegi teid õpetaks; vaid nii nagu tema võidmine teid kõiges õpetab – see on tõde, mitte vale – ja nii nagu tema teid on õpetanud, nõnda püsige Kristuses" (1Jh 2:27). Kui me kõik oleme joodetud sama Vaimuga, loob see ühtsust ja siis tuleb ilmsiks tõeline osadus nii üksteisega kui Jumalaga. Siin tahaks öelda, nagu Jeesus ütles: „Tõesti, tõesti see on nii!"

Nagu alguses, kui Jumal „puhus tema ninasse eluhinguse: nõnda sai inimene elavaks hingeks" (1Ms 2:7), nii puhus ka Jeesus oma jüngrite peale ja ütles: „Võtke vastu Püha Vaim!" (Jh 20:22). Jeesus Kristus pidas seda tähtsaks ja ma arvan, et ka meie peaks sama tegema. Jeesus ütles veel: „...mina olen andnud neile selle kirkuse, mille sina oled andnud mulle" (Jh 17:22). Jumal tahab taastada püha ja puhast osadust endaga. Igatsege ja paluge Isalt Püha Vaimu! Piibel ütleb meile: „Kui nüüd teie, kes olete kurjad, oskate anda häid ande oma lastele, kui palju enam Isa taevast annab Püha Vaimu neile, kes teda paluvad!" (Lk 11:13). Jeesus Kristus on koguduse ehitaja ja Püha Vaim aitab meid saada Jumala kaastöölisteks, et Jeesus Kristus saaks austatud kõiges ja et Jumala mitmekülgne tarkus saaks teatavaks koguduse kaudu.

NELIPÜHA

Nelipühapäeval tuli Püha Vaim (Ap 2:1–12) ja arglikest ning ebakindlatest meestest ja naistest said kompromissitud Jeesuse Kristuse tunnistajad. Murrang nendes oli silmaga näha ja kõrvaga kuulda. Esimese jutluse peale pöördus Jeruusalemmas kolm tuhat inimest ja Jumala elustav vägi sai avalikuks. Jumala Püha Vaim muutis siis

inimesi ja kogukondi, hiljem lausa riike ja valitsusi ning ta teeb seda tänini, sest „Jeesus Kristus on seesama eile ja täna ja igavesti" (Hb 13:8).

MINU MURETU NOORUS

Mina kasvasin üles mittekristlikus peres. Meil oli nagu kõik vajalik olemas, materiaalset puudust ei olnud millestki. Vanavanemad uskusid Jumalat, aga nad tegid seda omaette, nii et mind see ei seganud. Kui olin kuueaastane, suri mu isa ja ema jäi kahe lapsega üksi. Ta abiellus uuesti ja me kolisime teise linna. Mina kasvasin ja arenesin. Peale põhikooli läksin Valgast Tallinna õppima. Kõik näis olevat minu jaoks hästi. Kuid hiljem leidsin Piiblist kirjakoha, mis ütleb, et „mehe meelest on mõnigi tee õige, aga lõpuks on see surmatee" (Õp 14:12). Ma askeldasin ja elasin, nagu oskasin. Kirjus seltskonnas tegime igasuguseid tempe, nii et vahepeal sattusime ka seadusega pahuksisse. See kõik aga ei häirinud mind ega mu sõpru, sest oma meelest tegime vahvaid asju.

KOGEMUS MURMANSKIS

1988. aasta sügisel, kui sain täisealiseks, võeti mind Nõukogude sõjaväkke. Sõitsime rongiga Murmanskisse, Venemaa põhjapoolsesse linna. Seal sattusin ma kokku kahe eesti poisiga, kes olid kristlased. Alguses oli mul neist kahju, et nad ei oska enda eest seista, ja ma ei suhelnud nendega. Meid paigutati ka erinevatesse roodudesse. Möödus esimene aasta. Siin olid Balti ketid ja muud ärevad asjad ja mind puhkusele ei lastud, aga kristlastest poisid käisid kodus. Mind see ei häirinud, mul oli elu nagu paigas, ainult et tühjus hinges aina suurenes. Täna ma oskan sellele seletust anda. Piibel ütleb, et „tuuleõhk on inimlapsed, paljas vale on mehepojad; kaalule pandult on nemad kõik ühtekokku kergemad kui tuuleõhk" (Ps 62:10).

Varsti komandeeriti meie polgust rühm teise linna ja ma sattusin nende kristlastest eesti poistega ühte gruppi. Neis nägin ma midagi, millele võis toetuda ja mille poole sai sirutuda. Nad ei rääkinud küll palju, kuid nad elasid teist elu. Ühel päeval ma ei pidanud vastu ja läksin omaette ruumi. Panin ukse kinni ja hüüdsin: „Jumal, kui sa oled olemas, tule minu ellu!" See oli tõsine hüüd südamest ja Jumal vastas koheselt. Ma kogesin, kuidas rahu ja Jumala suurus täitsid selle ruumi, kus ma olin, ning ma lausa tundsin, kuidas rõhuv tühjus ära võeti ja Jumal ütles mulle: „Otto, ära karda, minuga saab sul olema hea!" Ma sündisin uuesti! Elu sai uue alguse ja mõtte. Ma olin seal, kus ma oleksin pidanud olema kogu aeg, Jumala juures. Nüüd oli ka minul see, millest kinni hoida ja mille poole pürgida. Tühjus ja mõttetus olid kadunud, asemele oli tulnud elu ja eesmärk.

PÜHA VAIMU OSADUS

Samas on Jumal oma Vaimuga lähedal kõigile inimestele. Eksinule annab ta märku patu pärast ja kutsub meelt parandama. Jeesus ütles, et kui Püha Vaim „tuleb, siis ta toob maailmale selguse patu kohta ja õiguse kohta ja kohtu kohta" (Jh 16:8). Kui Jeesus Kristus suri ristil ja hüüdis „See on lõpetatud!", siis kärises templi vahevaip ülalt alla kaheks (Mt 27:51). Vana Seaduse templi püha ja kõige pühamat paika, kus elas Jumal, eraldav vahesein oli langenud. Nüüd sai lunahind makstud ja tee Jumala juurde on avatud kõigile inimestele.

Oma järgijatele ütles Jeesus: „Aga kui tema, Tõe Vaim, tuleb, juhib ta teid kogu tõesse, sest tema ei räägi iseenesest, vaid ta räägib, mida kuuleb, ja ta kuulutab teile tulevasi asju. Tema kirgastab mind, sest ta võtab minu omast ja kuulutab teile" (Jh 16:13j). Jumala Püha Vaim on sirutumas ka sinu poole, kes sa praegu seda loed. Ava oma süda ja meeled temale ning hüüa appi teda ja sa leiad hingamise oma hingele.

Sa võid palvetada: Jeesus, tänan, et sa tulid siia maale, et tulid mind päästma! Anna mulle andeks minu võlad, ma astun sinuga lepingusse eluks ja igavikuks. Tänasest tahan olla sinu poolel, sinu sõber. Isa taevas, tänu sinu imelise kohalolu eest. Püha Vaim, tule ja juhi mind kogu tõesse. Ma tunnistan oma suuga seda, mis ma südames usun, et olen Jumala laps ja et keegi ei saa mind sinust lahutada. Aamen. ■

Kui Jumal lõi taeva ja maa ning pani inimese Eedeni aeda, siis oli kõik püha ja puhas.

Nüüd oli ka minul see, millest kinni hoida ja mille poole pürgida.

▲ „Vaadake lilli, kuidas nad ei ketra ega koo, aga ma ütlen teile, isegi Saalomon kogu oma hiilguses ei olnud nõnda ehitud kui igaüks neist" (Lk 12:27). Foto: Ermo Jürma

◀ International Church Prištinas peale pühapäevast jumalateenistust. Ees Daily ja Dejan. Foto: Erki Tamm

Misjonäride töövarjuna Kosovos

■ Tarmo Lige, Tallinna Kalju baptistikoguduse pastor

Kui tahad teada, mida üks amet päriselt tähendab, siis tuleb veeta aega koos sind huvitava ametikandjaga. Kaheksal EKB Liidu pastoril ja misjonisekretäril oli sarnane võimalus aprilli lõpus Kosovos Adamite misjoniperega.

Balkanil kerkis küsimus, miks 2008. aastal tekkinud Kosovo riiki üldse vaja on? Üle 90% elanikest on moslemitest albaanlased ja kõrval on Albaania riik, umbes 5% õigeusklike serblaste jaoks on piiri taga Serbia. Viimased peavad just Kosovo praegust territooriumi oma riigi hälliks. Albaanlased aga leiavad, et see kuulub neile. Kuigi verine kodusõda lõppes sajandivahetusel, püsivad pinged tänaseni. Kui NATO missioon sealt välja viia, oleks vaid aja küsimus, millal jälle arvete klaarimiseks läheks. See pani meid kõiki Jumalat tänama, et ta on taasiseseisvunud Eestit säästnud.

Kosovo on Eestist neli korda väiksem, elanikke aga 1,8 miljonit. Loodus on imeilus. Ometi on palju kontraste. Õigeusk ja moslemid. Lääs ja ida. Luksus ja vaesus. Ilu ja lõunamaine räpasus. Normaalne oli ärgata linnas kukelauluga. Pärast kodusõda on rikaste naftariikide rahadega ehitatud 800 mošeed. Ameerika kristlaste püstitatud uusi kirikuid nägime ka.

Iseenesest mõistetav on, et albaanlane on moslem ja serblane ortodoks. Albaanlastele tuleb siis selgitada, kuidas nende esiisad olid algselt kristlased. Arhiividest on kaevatud välja mõnigi sugupuu, mis näitab, et alles 15. sajandil tõi Ottomani impeerium regiooni islami.

Kosovo riigilippu me ei näinudki, sest serblased heiskavad oma aladel serbia lipu ja albaanlased oma. Hakkasime hindama Euroopa Liidu eeliseid. Oleme harjunud, et reisides pole vaja passi, viisast rääkimata. Me peseme end joogiveega, haiglad on maailmatasemel. Ilmselt oleks olnud suurim karistus sattuda Gracanica kliinikusse.

Sai selgemaks, mida tähendab eestlase ja serblase abielu. Lapsed räägivad lisaks ema ja isa emakeeltele ka inglise keelt, milles toimub õppetöö rahvusvahelises koolis. Mõistsime, mis on Daily ja Dejani missioon. Mittetulundusühingu „Osadus" kaudu on neil luba õpetada erineva kultuuri ja keelega lapsi (albaanlasi, serblasi ja mustlasi). Pakkuda neile meie mõistes pikapäevarühma või päevakeskust. Et nii erineva sotsiaalse staatusega lapsed õpiksid tulevikus koos elama. Lastega töötades tekivad usalduslikud kontaktid ka nende vanematega ja nii saab vestelda juba sügavamatel teemadel.

Nägime, kuidas Jumal on kutsunud imaami poja teenima pastorina ja rajama kogudust. Ja mis see talle maksma läheb. Kohtusime teise pastori ja koguduse rajajaga, kellel oli kaasaegne hambaravikabinet. Teda usaldatakse hea ravi ja hindade pärast. Isegi moslemid olid tema kliendid. Nägime, kuidas mustlaste piirkonnas jalutades jookseb väike tüdruk Dejanile vastu, onu võtab ta sülle ja annab musi... Märkasime igal sammul, kui palju on Dejanil sidemeid, tuttavaid ja sõpru. Peaaegu igast hoovist hüüti talle tervituseks mõni soe sõna. Aastatepikkusesse sihikindlasse töösse on panustatud tohutult aega ja iseennast. Nii elades saabki Jumala armastus mõistetavaks. Armastusest võib jutlustada ja pidada loenguid, aga selle vahetu kogemine räägib ilma sõnadeta.

Lõpetuseks. Kui kaheksa kolmest erinevast generatsioonist pastorit on nädal aega koos ja keegi ei saa „varem ära minna", siis see on väärtus, millel mõõtühikut veel ei ole.

Suur tänu vastuvõtjatele Dejanile ja Dailyle ning toetajatele: Toronto Eesti BK välismisjonitoimkond, T-Tammer OÜ, Whittier Area Community Church! ■

▲ (Vasakult) Dejan ja tema lapsed, Helina Voogne, Urmas Roosimaa, Peeter Tamm, Erki Tamm, Toomas Vardja, Tarmo Lige, Eenok Palm, Üllas Linder, Mart Oksa.

Naiste kevadpäev „Palve vägi”

Ester Treilmann, Mustvee Betaania kogudus

▲ Šveitsi külalise Kathrin Larseni sõnum palvest sütitas kõiki naisi.

Valguse Tee vabakogudusse saabus 4. mai kevadpäevale „Palve vägi” üle 150 naise. Helen Lokuta & Co saatsid imelist ülistust. Helina-Diana Helmdorfi avapalvus oli ülestõstev. „Nõnda nagu linnud ei tea suunda, kuhu nad lähevad, nõnda juhin ma sind,” oli Jumal Helinat juhatanud. Jumal kasutab neid, kes on sõnakuulelikud ja valmis teenima.

Šveitsi külaline Kathrin Larsen kutsus kõiki üles palvetama laste, lasteaedade, koolide, ülikoolide, kutsekoolide, kaitseväeteenistuse, laagrite, kõigi kohtade eest, kus meie lapsed ja noored viibivad üle Eesti. Emade palved kannavad lapsi elust läbi.

Kathrin juhib Euroopas ja Iisraelis emade palvevõrgustikku, mis on tegutsenud juba 20 aastat. Tema abikaasa vanaema oli pärit Tallinnast. Ta palvetas põlvili ühes pargis oma esiisade eest, kui Jumal kõnetas teda. Palve eelkäijate pärast avas ukse siia.

Kathrin rääkis, et Jumala Vaim õpetas teda palvetama. Eestpalvel on suur osa meie elus, aga sageli astume Jumala ette oma nõudmistega ja unustame, kellega me räägime. Jah, ta on meie kallis Issi, taevane Isa, aga ta on ka Looja – meie Kuningas.

Mind puudutas nelja palvesammu mudel:

Kiitus – on alati palve algus. See on Jumala nime kõrgeks tõstmine.

Ülestunnistus – palves võib Jumal näidata meie elu valupunkte. Pane need kohe tema palge ette ja otsi andestust ning sul on magus palveelu.

Tänu – toob rõõmu südamesse ja kasvatab usku. See on nagu treening, mida vajad vormis püsimiseks.

Eestpalve – me oleme Jumala preesterkond, ka Jeesus ja Püha Vaim palvetavad meie eest.

Kõigile üllatuseks saime nende nelja sõna esitähtedest sõna **KÜTE**. Jumal annab meile seda kütet palvete läbi. Kümme neitsit vajasid õli lampidesse, et peigmehele vastu minna. Viis laiska ei jõudnudki kohale. Aga viiel oli see olemas, sest nad olid hoolsalt valvanud.

Kogu päeva saatsid ülevoolavad palved, kiitus ja tänu. Paljud tundsid Püha Vaimu ligiolu ja juhtimist, said parandatud oma haavadest ja kibestumisest.

Karin Raja ja mitmed teised tunnistasid, kuidas Jumal on teinud nende elus võimatu võimalikuks. Ta tegutseb iga päev meie elus: aidates me lähedasi, parandades haigeid, ühendades peresid, muutes meid ja olukordi meie ümber. Kui palju on meis seda lapselikku usaldust, et tema otsus on parim? Kas suudame kõik Jeesuse risti alla maha panna ja siis tõusta ning edasi minna?

Keegi ei läinud tagasi tühjalt, vaid sai täidetud uue innu, palveväe ja armastusega, mida kanda edasi koju, töökohta ja kõikjale, kus iganes liigume. Ühine palve ja Jumala kõrgeks tõstmine toob meid lähemale üksteisele. Kogudused Eestimaal ärkavad!

Täname kõiki, kes tulid kevadpäevale, teenisid sõna, tunnistuste ja maitsva toiduga. Issand tasugu kõigile! ■

Meeste iga-aastane palveõhtu Avispeal

▶ Mehed palusid õnnistust kohalikule pastorile Eerek Preisfreundile.

Sügisel esmamainimisest 800 aastat tähistava Avisepea keskuseks on 84-aastane kogudusehoone, kus peale jumalateenistuste kõik küla suuremad kogunemised aset leiavad. Taevaminemispüha järel saabusid kümned mehed Eestimaa erinevatest paikadest siia palvetama ja Jumalat kiitma.

Esmalt saime kausi maitsvat borši, mida jagatakse peredele terves külas, ja kohalikku maaleiba. Avaras palvelas juhiti meid Psalmi 34 tõotuste alla. Järgnes tutvusmisring, kõlasid laulud, kaasa toodud palvesoovid viidi ühiselt Isa ette.

Teine osa oli kiriku kõrval külaplatsil, kus palvetati terve kogukonna eest: tegusa ja teistelegi tööd andva naabrimehe, valla(vanema), luteri kiriku uue õpetaja, Eesti uue valitsuse eest.

Peale seda sõideti Naraka külla, kust 95 aastat sai tagasi alguse kogudus, nende seas ka EKB Liidu asepresidendi, Gunnar Kotieseni, esivanemad. Väikegruppides paluti üksteise eluülesannete eest.

Teekäija

KUS Annemõisas olid ajad

Foto: Ermo Jürma

Annemõisa seminarihoonele pandi nurgakivi 5. novembril 1992. Avaaktus koos 48 tudengiga toimus 12. septembril 1994. Annetajate „kuldraamatust" loeme Eesti koguduste nimed, kes ohverdasid vähemalt 100 Eesti krooni. Teekäija küsis majarahvalt 25 aasta meenutusi. Vaata ka: „SEMINARI vilistlased meenutavad", Teekäija 04.2012.

TOOMAS VARDJA: Minu esimene isiklik kaamera oli Siim Teekli poolt kingitud väike fotoaparaat. Sellega palju videosid ei teinud, aga esimene montaaž oli minu esimesest päevast KUSis. Video kvaliteet on kehv, aga siiski on näha mitmeid põnevaid inimesi: *https://youtu.be/QX24MmQgZv8.*

MAARJA LARSON: Mulle oli südamelähedane hingehoiu teema. Mäletan Meego Remmeli loengust, et haiglakülastusel kellegi padja kohendamine võib olla hingehoidlik. Nüüd hooldusõena töötades kohendan paljude inimeste patjasid. Meeldisid ka kreeka ja heebrea keel, kuna need tundusid mulle justkui matemaatika, kus saab valemi järgi õiged lahendused leida. Lauldes siin Ameerikas kooris, tuli ette heebreakeelne laul ja oli ülimalt hea meel tuttavaid sõnu kuulda.

JAMES LARSON: Mina mäletan, et KUSis toimus palju sündmusi. Maja oli ilus ja täis igasuguseid taimi. KUS vormis, julgustas ja toetas mind edasi minema Jumala riigi töös. Suur tänu kogu majarahvale, kellega koos me õppisime ja elasime! Soovin tuult tiibadesse Tallinna liikumisel!

PEETER ROOSIMAA: Kui KUS juba Annemõisa hoones tegutses, tekkis unistus, et kool võiks saada endale praktikabaasi hooldekodu ja hospiitsi näol. Oma abi selleks lubas ka meiega sidemetes olev Saksa diakooniakeskus Tabea. Nemad andsid meile esimesed ehitusplaanid ja lubasid ehitust suures osas finantseerida. Ettevõtmisest oli huvitatud ka Tartu linnavalitsus. Detailplaneeringus eraldati hooldekodu tarvis maad Annemõisa tänava äärde seminari vastas. Ettevõtmine jäi aga pooleli, kui selgus, et selle hooldekodu ülalpidamise kulusid inimesed maksta ei suuda, puuduvat osa ei saa anda ka meie vendlus, samuti mitte Tartu linn. Aastad on möödunud. Nüüd paistab, et kunagine unistus, küll teisel moel ja suuremas mastaabis, on Jumala abiga siiski teostumas.

VELJO KAPTEIN: 1997. aastal lõpetanud kolmas lend oli tõenäoliselt üks rõõmsameelsemaid, samas ka ettevõtlikumaid ja mässumeelsemaid kursusi seminari ajaloos. Tudengielu möllu ja seiklusi mitte arvestades kristalliseе-

ruvad mälupildis siiski suhted ja eeskujud, mis on palju olulisemad kõigest muust. Olen tänulik õppejõududele Ermo Jürmale, Peeter Roosimaale ja Joosep Tammole. Need kolm omal ajal Saksamaal Buckowis õppinud meest andsid KUSile tema tegeliku näo. Nad olid vaimulikud isiksused kindlate tõekspidamistega. Mitte nagu tuulelipud, kes ajastu moevooludega kaasa kihutavad. Teistest noorema põlvkonna õppejõududest tõstaksin esile Andres Saumetsa panust kiriku ajaloo stuudiumis. Tema põhjalikkus saadab mind tänaseni, kui mõnd kirikuloolist sündmust lahti mõtestan. Toivo Pilli homileetika kursuselt sain praktilisi näpunäiteid, mis minusugusele noorele jutlustajale kulusid marjaks ära. Seminari akadeemilise taseme kirsiks tordil olid kahtlemata Tõnu Lehtsaare religioonipsühholoogia loengud. Tänu Jumalale nende ustavate sulaste eest!

MEELIS ALLSALU: Tulin õppima, pehmelt öeldes, kuldses keskeas. Vist oli see teisel kursusel, kui peale igat sessiooni seminari Facebooki-lehel teada andsin, mis möödunud sessist kõige eredamalt meelde jäi. Kord oli selleks eriti maitsev hapukapsasupp, mille mainimise eest aga ühelt varasemalt KUSi lõpetajalt pragada sain. Jään siiski oma arvamuse juurde – seminari köök oli tasemel.

MIRJAM LINK: Seminaris töötamine tähendas mulle avaramat maailmapilti, kogukonda ja õppimist – kuigi ma polnud tudeng, käisin siiski vahel loengutes. Kolme eriilmelise rektori erinevad käekirjad („juht-kirjad?") on minu edaspidiseid tegemisi mõjutanud. Väärikas ja koloriitne õppejõudude pakett. Paljud tudengid olid minust kogenenumad – „tööle unustatud" õhtuseid vestlusi nendega ei loovutaks mingi hinna eest.

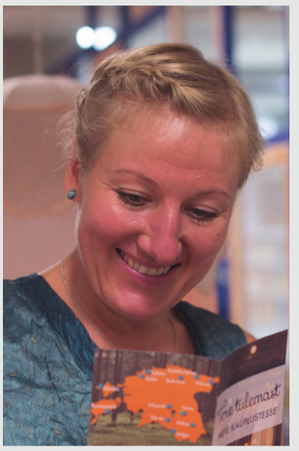

Ühe Oscarite gala stiilis jõulupeo üks kategooriatest, kuhu nominente sai esitada, kandis pealkirja „Käib-käib, aga ukseni ei jõua". Mäletan, et rõõm mõnest viimaks diplomi saanud tudengist oli nagu enda lõpetamine.

DAILY ADAM: Seminari-majast on ainult soojad mälestused. Olin seal, kui maja avati, ja alustasin oma tudengiteed. Elasime tühjades, veel lõpetamata tubades ja jagasime omavahel kõike eluks vajalikku. Pärast lõpetamist jäin sinna raamatukogusse tööle ja korterisse. Alati olid toredad kaaslased, naabrid ja kolleegid.

AGO RAND: KUSi avaaktusel kinkisid 3. kursuse tudengid meile šokolaadimedali selgitusega, et selle võiks ära süüa siis, kui kool on lõpetatud. Minu medal ootas külmkapis pikki aastaid –, aga lõpuaktusel maitses see šokolaad väga hästi.

Teine lugu meenutab, et õppejõul on alati õigus. Nimelt olin kindel, et minu teadmised heebrea keelest on puudulikud. Ermo Jürmale eksamit andes aga selgus, et mu teadmised pole mitte „puudulikud", vaid „kesised", mida oli küll hea teada saada.

TÕNU VEBEL: Mind kutsuti EKB Liidu uue seminarihoone ehituse koordinaatoriks. Tartu linna piir oli veel tühi ja paljas, aga Jumala Vaim oli andnud meie juhtidele selguse, et siin hakatakse jagama vaimuvalgust, millest saab osa kogu Eestimaa. Ehitamine kulges kesk üleminekuaja probleeme, aga 25 aastat tagasi algas KUSi õppetöö oma hoones. Siis pakuti mulle haldusprorektori tööd olukorras, kus koolil ja hoonel olid ainult kulutused, aga tulusid minimaalselt. Minu abikaasa ENE oli truu abiline majandustöös ja elu suures majas arenes.

KERLI INDERMITTE: KUS nõudis palju iseseisvat tööd: lugeda, mõtiskleda, kirjutada, kusjuures kirjanduse hulgas oli raamatuid, mida ma muidu poleks lugema juhtunud. Olen tänulik kaasteelistele, õppejõududele ja üliõpilastele, kellega kokku puutusin. Seminari nime lühend võimaldab sõnamänge: KUS on UKS? UKS on USK... Jeesus ütleb: „Võidelge, et minna sisse kitsast uksest, sest paljud, ma ütlen teile, püüavad minna, aga ei suuda!" (Lk 13:24). ■

Miks Jeesus pidi surema?

Peeter Roosimaa, Uue Testamendi õppejõud
Foto: Ermo Jürma

Juudid jälitasid Jeesust, et näha, kas ta täidab Moosese Seaduse nõudeid?

JEESUS ERINES TEISTEST INIMESTEST

Evangeeliumide tunnistuse kohaselt ei mahtunud ei Jeesuse õpetus ega tema tegevus tolleaegsete vaimulike arusaamade ja traditsioonide raamidesse.

Kord tervendas Jeesus pidalitõbise ning andis talle seejärel korralduse minna ja näidata ennast preestrile (Mk 1:40jj). Ilmselt oli pidalitõbise tervendamine signaaliks kirjatundjatele ja variseridele, et Jeesust on tarvis jälgida, sest ta oli pidalitõbist puudutanud, mis aga oli keelatud (3Ms 13:45–46).

Teisel korral toodi Jeesuse juurde keegi halvatu. Jeesus ütles talle: „Poeg, sinu patud on sulle andeks antud!" Aga seal olid mõned kirjatundjad, kes mõtlesid, et Jeesus teotab Jumalat! Kes muu võib patte andeks anda kui Jumal üksi? (Mk 2:5–7). Kuid ega Jeesus ei väitnudki, et tema annab patud andeks, vaid ta teatas Jumala otsuse. Kuid seegi oli kirjatundjatele liig, sest Jumala andestuse otsuse teatamine oli preestri ülesanne. Samas osutas Jeesus oma õigusele anda patte andeks maa peal (Mk 2:10).

Kord varitseti Jeesust, kas ta peaks tervendama hingamispäeval, et saaks tema peale kaevata. Seal oli üks vigase käega inimene. Jeesus ütles talle: „Siruta käsi!" Ja käsi saigi terveks. Jeesus ei teinud midagi keelatut, ometi sai käsi terveks. Variserid aga läksid kohe välja ja otsustasid koos Heroodese meestega, et Jeesus tuleb hukata (Mk 3:1–6).

Nii algasid Jeesuse kokkupõrked kirjatundjate ja variseridega, kes tegutsesid varitsevate tunnistajatena. Kuid Jeesust oli raske Seaduse otseselt rikkumiselt tabada. Nii kujunes sellisest varitsemisest vaen Jeesuse vastu.

OMA AJA ARVAMUSLIIDRID

Evangeeliumides on üle seitsmekümne korra nimetatud juute. Neist paljud osutusid Jeesuse vastasteks. Näiteks on seal kirjeldatud, kuidas Jeesust taheti lausa kividega surnuks visata (vt Jh 8: 21jj; 10:22jj). Juutide etteheide oli: „Me ei taha sind kividega surnuks visata mõne heateo pärast, vaid pühaduseteotuse pärast, sest sina, kes sa oled inimene, teed ennast Jumalaks" (Jh 10:33).

Sarnaseid juhtumeid leiame ka teistest evangeeliumidest. Kõik need lood aitavad mõista, miks Jeesust hakati vaenama ja lõpuks ka hukati.

Siin väärib tähelepanu, et neis ja taolistes lugudes nimetatud juudid, preestrid, kirjatundjad, variserid on kreeka keeles kirjutatud enamasti määrava artikliga. See tähendab, et need ei olnud juhuslikud inimesed, vaid kindlad grupid, kes Jeesust jälitasid. Igal juhul ei olnud tegemist mingite suurte inimgruppidega, kuid ühiskonnas olid nad mõjukad.

MIKS SUHTUSID NAD JEESUSESSE NII VAENULIKULT?

Juudid tundsid oma ajalugu. Iisrael oli Jumalaga lepingus ega tohtinud teenida muid jumalaid. Kuid rahvas lasi ennast mõjutada võõrastest religioonidest, ebamoraalsusest ja Iisraeli jaoks ebasobivast poliitikast. Seepärast võttis Jumal korduvalt ära oma kaitsva käe. Kui rahvas meelt parandas, siis Jumal aitas jälle (vt Km 3:7–11,31; 4:1jj jt). Lepingu rikkumiste tulemuseks oli, et Iisraeli põhjariik hävines (vt 2Kn 17). Aastaid hiljem viidi lõunariigi Juuda elanikud asumisele Paabelisse. Sellest kujunes meeleparanduse aeg. Hoolikalt suhtuti Seaduse nõuetesse, hingamispäeva pühitsemisse ja Jumala pühadusse, ebajumalatest hoidumisse jms. Nüüd aga julges keegi Naatsareti Jeesus seda korda kahtluse alla seada ja rikkuda. Seepärast kardeti langeda Jumala meelepaha ja karistuse alla. Kuid ohtu kardeti ka roomlaste poolt. Kardeti, et Jeesuse populaarsus võiks põhjustada rahvarahutusi, millele roomlased vastaksid vägivallaga.

SUURKOHTU OTSUS

Pärast seda, kui Jeesus äratas Laatsaruse surnuist üles, otsustas juutide Suurkohus Jeesuse kõrvaldada. Kardeti, kui kõik hakkavad Jeesusesse uskuma, siis tulevad roomlased ja võtavad ära nii nende pühapaiga kui ka rahva. Ülempreester Kaifas otsustas, et on parem, kui üks inimene sureb rahva eest, kui et kogu rahvas hukkub (Jh 11:48jj).

Taas lähenesid juutide paasapühad. Tuletati meelde rahva Egiptusest vabanemist. Jeruusalemma kogunes väga palju rahvast. Oodati Messiat, kes neid Rooma ikke alt vabastaks. Paljud lootsid, et selleks saab Jeesus Naatsaretist (vt Lk 24:21). Juudi juhtkond aga otsis, kuidas Jeesust kavalusega kinni võtta ja tappa (Mk 14:1–2). Lahendust pakkus Juudas Iskariot, kes Jeesuse üles andis. Nüüd järgnes Jeesuse üle korrakohane kohtupidamine, esmalt juudikohtus, siis Rooma kohtus.

Evangeeliumide sõnumi kohaselt ei mõistnud Suurkohus Jeesust süüdi ei valetunnistuste ega eksituse tõttu, vaid kuna Jeesus tunnistas end Messiaks, Kõrgekskiidetu Pojaks. Kuna juutidel

endil surmaotsuse täideviimise õigust ei olnud, viidi Jeesus Rooma kohtusse. Seal esitati talle poliitilised süüdistused.

Maavalitseja Pilaatus ei kiirustanud Jeesust süüdi mõistma. Ka parasjagu Jeruusalemmas viibiv Galilea valitseja Heroodes Antipas ei pidanud Jeesust süüdlaseks (Lk 23:8–11). Kaifas aga ähvardas Pilaatust: „Kui sa tema vabaks lased, siis sa ei ole keisri sõber." See oli poliitiline väljapressimine (Jh 19:12). Rahvas karjus, et Jeesus tuleb risti lüüa. Matteus kirjeldab, kuidas Pilaatus oma käsi peseb, et saada endale moraalne alibi.

Kogunenud rahvahulk aga hüüab kohutavad sõnad: „Tema veri tulgu meie ja meie laste peale!" (Mt 27:23–25). Juutide juhid kinnitasid: „Meil ei ole kuningat, vaid on keiser" (Jh 19:15). See oli keisrile lojaalsuse hiiddemonstratsioon. Süütahvlile kirjutas Pilaatus: „Jeesus Naatsaretlane, juutide kuningas" (Jh 19:19). Nii täitus Pühakiri: „Aga mina olen seadnud oma kuninga Siionile, oma pühale mäele" (Ps 2:6).

LÕHESTATUD RAHVAS

Olgu öeldud, et Jeesuse kohtuprotsessil ei tegutsenud kogu rahvas. Pühadeks oli linna saabunud kogu toonasest maailmast tuhandeid palverändureid, kes koos Jeruusalemma jumalakartlike inimestega mõne päeva eest hüüdsid Jeesusele „Hoosianna!". Kuid neil tundidel olid nemad hõivatud paasasöömaaja ettevalmistustega. Need, kes Jeesuse ristilöömist soovisid, olid kohalike juhtide toetajad.

Kui mõelda evangeeliumide tunnistusele, võib esmamulje olla üsna juudivaenulik ja anda põhjust juutide tagakiusuks. Kuid see mulje on ekslik. Palus ju Jeesus ise ristil, et Isa inimestele andestaks. Ja oma jüngritele andis Jeesus käsu kuulutada evangeeliumi kogu maailmas kuni ilmamaa äärteni. Nagu öeldud, ei olnud Jeesuse vastaste arv sugugi nii suur. Enamuse arvamust nad ei esindanud, kuid neil oli ühiskonnas suur mõju. Kaugeltki kõik juudid ei olnud Jeesuse vastased. Uues Testamendis nimetatakse juutideks juutluse ideoloogia kandjaid. Muidugi oli enamus inimesi, kellest evangeeliumid kirjutavad, ju juudid. Seal oli palju ka neid, kes Jeesust pooldasid ja temasse uskusid (vt Jh 8:31; 11:19,33; 12:9,11). Nelipühal liitus kogudusega umbes kolm tuhat inimest, kellest enamus olid juudid (Ap 2:41). Ap 6:7 öeldakse, et „Jumala sõna levis ning jüngrite arv Jeruusalemmas kasvas väga suureks; ka suur hulk preestreid võttis usu omaks". Seda pilti ei muuda Peetruse poolt nelipühajutluses esitatud tõsine süüdistus: „Jeesuse Naatsaretlase, ...olete teie ülekohtuste inimeste kätega risti naelutades hukanud" (Ap 2:22–23). See jutlus oli tegelikult kutse meeleparandusele.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et evangeeliumid ei õhuta sugugi juudivaenulikkust, aga nad ei vaiki ka põhjustest, mis viisid Jeesuse surma.

Jah, mõne aja pärast algas juudakristlaste tagakius juutide poolt. Aga ka teisi kristlasi vaenati nende kaasmaalaste poolt. Paulus kirjutab: „Sest teie, vennad, olete saanud nende Kristuses Jeesuses olevate Jumala koguduste järgijaiks, mis on Juudamaal, sest teiegi olete saanud kannatada oma suguvendade poolt, niisamuti nagu nemad juutide poolt..." (1Ts 2:14–16).

MIKS JEESUS PIDI SUREMA?

Piibli tunnistuse kohaselt oli kõige tähtsam põhjus Jumala päästeplaan. Kristus Jeesus oli Jumalast määratud ja läkitatud ning prohvetite poolt ette kuulutatud Õige, kes kannatas ja suri ülekohtuste eest. Oma ihus kandis Jeesus inimkonna patud ristipuule. Temast sai lepitusohver kogu inimkonna eest. Surnuist Ülestõusnuna läks ta taevasse ja on Jumala paremal käel. Selliselt andis Jumal oma ainusündinud Poja, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu. Selline on Jumala päästeplaan. ■

Suurkohus ei mõistnud Jeesust süüdi ei valetunnistuste ega eksituse tõttu, vaid kuna Jeesus tunnistas end Messiaks, Kõrgekskiidetu Pojaks.

▲ Enda Jeesuse järelkäijaks tunnistamine algab ristimisega. Foto: Inga Roosimaa

Iga inimese *elu lugu* väärib avastamist!

Janne Kütimaa kokkuvõte oma KUSi lõputööst
Foto: Marju Liiv

Juurdlesin pikalt selle üle, millisel teemal lõputöö kirjutada. Mõtteis keerles vaid üks sõnapaar – *oma lugu*. Mida sellega peale hakata, ei olnud sama iseenesestmõistetav kui sõnapaari koputus uksele. Otsustavaks sai juhendaja Mervi Kalmuse huvi teema suhtes ja rektor Einike Pilli julgustav suhtumine sellele rakenduslik fookus leida. Avastasin, kui suur on selle sõnapaariga seoses avarduv maailm ja et oma lõputöö raames jõuan keskenduda sellest vaid killukesele.

Lähtepunktiks sai tõdemus, mis oli minus süvenenud justnimelt usuteadust õppides – iga inimese elu ja sellest võrsuv elu lugu on omanäolisemad ja olulisemad, kui tavapäraselt söandame mõelda. Inimese *elu loos* teadvustamata jäänud seigad juhivad tema käitumist, otsuseid ja valikuid – ka suhet Jumalaga – tugevamalt, kui vahel julgeme enesele või teistele tunnistada. Kui inimene on oma elus peituvat uurinud ja teadvustanud, vajadusel abi ja tuge otsinud, võib ta aga leida tervenemist, lepitust ja rahu. Oma *elu loost* võib niimoodi välja võrsuda tunnistuslugu, mida jagada nendega, keda teel kohtad. Seda ei ole aga võimalik enne teha, kui inimene on julgenud oma *elu lugu* lähemalt uurida.

> Iga inimese elu ja sellest võrsuv *elu lugu* on omanäolisemad ja olulisemad, kui tavapäraselt söandame mõelda.

IGAÜHEL ON OMA LUGU

Sokrates on öelnud, et *uurimata elu ei ole elamist väärt.* Teistpidi öelduna võiks see kõlada nii, et igaühe elu on väärt, et seda uurida. Paljud tähendusrikkad elud ja neis peituvad väärtuslikud lood jäävad seetõttu avastamata, et inimene ei julge oma *elu lugu* teadvustada või ei oska seda teistele arusaadavalt väljendada. Pühakirjaski on hulgaliselt lugusid ehk *narratiive* rahva ja üksikisikute elust. Näiteks apostel Pauluse lugu Jeesusega kohtumisest ja kõigest sellele järgnevast on Piibli veergudel kirjas lausa kolm korda. Sellest kohtumisest sai tema elu pöördepunkt, mis tõi ta ellu uue ajaarvestuse: *enne* ja *pärast*. Tema ja paljude teiste lugudeta, mis on kirja pandud ja meiega jagatud, oleksime täna vajaliku julgustuse ja eeskujudeta.

On loomulik, et inimene püüab elus vastata küsimustele *Kes ma olen?, Kust ma tulen?, Kuhu olen teel?* Kui küsime inimestelt, miks nad on teatud identiteedi leidnud, räägivad nad endast tavaliselt justnimelt rea lugusid, mis nende elus on sündinud. Sel viisil sünnib *narratiivne identiteet,* mis ongi inimese elus toimunust moodustuv suurem lugu. *Narratiivse identiteedi* kaudu kirjeldab inimene, kuidas temast on läbi aastate ja kogetu saanud just see inimene, kes ta täna on.

Viimasel ajal on huvi lugude, ka *elu lugude*, ja nende jutustamise suhtes üldisemalt kasvanud. *Narratoloogia* on teadusharuna oma koha leidnud, samuti *narratiivteraapia.* Lugude abil annab inimene oma elukogemustele tähenduse, leiab seosed erinevatele elusündmustele, ehitab ja annab edasi oma arusaamist maailmast. Inimese elus toimuvatest argistest lugudest moodustubki lugude kett, mida võib nimetada inimese oma looks. Kui inimene selle leiab, võib tema elu senine suurem lugu saada teistmoodi jätku. Elu jooksul võib iga inimene ka valida, kui tihedalt saab tema lugu kokku põimitud Jumalaga.

KUIDAS LEIDA OMA LUGU?

Oma elu kui ühe tervikloo avastamine toimub iga inimese elus just talle omasel viisil. Minu lõputöö projekti raames valminud töövahendid oma *elu loo* avastamiseks on kokku põimitud mõnede asjatundjate teooriatest ja materjalidest. Üks neist on Dietrich Schindler, kelle koguduste rajamise programmi üheks osaks on veebikursus „Minu Elu", mis rõhutab inimese unikaalsust, tema *elu lugu* ning igatsusi ja püüdlusi. Kursuse loojana

tõdeb Schindler, et osalejad avastavad iseenese ja oma elu uurimise käigus enamjaolt ka tõsiasja, et *Jumal tunneb nende suhtes veelgi suuremat huvi, kui nad tunnevad iseenese suhtes*.

USA psühholoog Dan B. McAdams on välja töötanud mudeli selle kohta, kuidas süstemaatiliselt oma elu mõtestamist raamatuna teostada. Kuna raamat on ka loominguna seaduspärane ja mitte juhuslikult kirja pandud, aitab oma *elu loo* mõtestamine raamatuna eluseikasid süstematiseerida. Niiviisi tulevad ilmsiks ka selles korduvad mustrid ja motiivid ning võib-olla lausa korduma kippuvad peatükid, küsimused või süžeed.

Kui inimese *oma elu lugu* sisaldab endas palju kannatusi ja valu, tekib tahes-tahtmata küsimus *miks.* Tähenduse saab sündmustele anda või leida üksnes inimene ise. Inimene võib leida mõtestatuse ja tähenduse elus isegi siis, kui seisab silmitsi täiesti lootusetu olukorraga ja *elu looga*, mida ei ole võimalik muuta teistsuguseks või *paremaks*. Logoteraapia (kr *logos* – tähendus) ehk *tähendusteraapia* koolkonna looja, koonduslaagri vintsutustest läbi tulnud psühhiaater Viktor E. Frankl´i poolt kirjapandu on samuti olnud lähtekohaks minu töös.

Soome hingehoidja ja pereterapeut Saara Kinnuneni rajatud kolmemõõtmelise *lepituskäsitluse* aluseks on lisaks kristlikule maailmavaatele ja väärtuspõhjale taani-saksa juurtega ameerika psühholoog Erik H. Eriksoni arenguteooria ja briti psühhiaater John Bowlby kiindumusteooria. Tema sulest on ilmunud ka vastavateemaline raamat *„Sovintoon elämän kanssa",* mis peaks lähitulevikus ka eestikeelsena ilmavalgust nägema. Lepituskäsitluses on edukalt õnnestunud ühildada psühholoogiline teooria vaimuliku hingehoiupraktikaga ning sel on viis fookust: lepitus minevikuga, iseendaga, keeruliste tunnetega, inimsuhetes ja Jumalaga. Lepituse kolm tasandit *– lepitus iseendaga, kaasinimesega ja Loojaga* – on terve elu alustala. Lepituse leidmine toob rahu olukordadesse, kus seda varem ei ole olnud, ja taastab parimal juhul suhted. Minu lõputöö lähtepunktiks on, et inimelu igakülgse lepituse alustalaks on lepitus Jumalaga.

Lepitus on üks inimese vaimulikke ja hingelisi põhivajadusi, mis mõjutab lõppeks kõiki eluvaldkondi. Selleni aitab muuhulgas jõuda ka oma loo leidmine, kui inimesel on valmisolek valupunktidega tööd teha. Ka kristlased vaevlevad lahendamata sisemiste või väliste konfliktide käes. Jumal võib ühe hetkega tervendada inimese suhte tema enda või teistega, vabastada haigustest ja sisemistest koormatest. On siiski mustreid ja vaevusi, millega tegelemiseks on oma elu uurimise jaoks aja võtmine, palve ja toetav kaasteeline pastori, hingehoidja, terapeudi või hea sõbra näol olulised.

Sageli ei lase inimese hingehaavad tal leida ka ehedat lähedust Jumalaga. Varasemas eluetapis läbielatu võib inimese pilti Jumalast ja iseendast moonutada nõnda, et inimene ei suuda usaldada Jumalat või kogeb teda üksnes kohut mõistva ja karmina. Lepitus ja tervenemine sellest, mis iganes on inimest elu jooksul kahjustanud, tähendab parimal juhul ka vaimuliku elu tervenemist ning võib endaga tuua lähedasema osaduse tema Looja ja Lunastajaga.

TÖÖVAHENDID OMA LOO ISESEISVAKS AVASTAMISEKS

Kirjeldatud lõputöö projekti tulemusena valmis koduleht *www.minulugu.com.* Seal on küsimusi ja videoid, mis sobivad iseseisvalt vaatamiseks ja vestluste alustuseks. Voldikut *Kuidas leida oma lugu?* saab printida kodulehelt või tellida e-posti teel. Töövahendid on mõeldud abiks elumustrite märkamise ja tervenemise poole liikumisel.

Kuna olen alatest 2018. aasta sügisest töötanud koguduse praktika raames Helsingi Adventkoguduses, ei ole olnud võimalust kodulehe arendamisega tegeleda. Loodan selleks siiski lähitulevikus võimalust leida. Kõik uuritu on üksnes jäämäe veepealne tipp, mõeldes teema *Kuidas leida oma lugu?* võimalikele vaatenurkadele, sügavusele ja erinevatele sellega seotud valdkondadele.

TÖÖTOAD TEEMAL „KUIDAS LEIDA OMA LUGU?"

Samaaegselt artikli kirjutamisega valmistan ette töötuba teemal *Kuidas leida oma lugu? Narratiivid,* mida pidada nii Soomes kui Norras. Lõputöö projekt elab oma elu ja lugu edasi ka pärast lõpetamist. Ei ole paremat palka üliõpilasele kõige uuritu, proovitu ja kirjutatu eest kui see, et tehtud töö on veel kellelegi õnnistuseks. Tänan siinkohal kõiki innustavaid õppejõude ja sõpru-kaaslasi, kes lõputöö valmimisele kaasa aitasid ja kaasa elasid. Tänu kogu südamest meie Jumalale õppimisvõimaluse, armu ja helduse eest!

Täispikka versiooni „Kuidas leida oma lugu?" saab lugeda KUSi kodulehelt (*kus.kogudused.ee*), valides „vilistlased". ■

Lepituse kolm tasandit *– lepitus iseendaga, kaasinimesega ja Loojaga* – on terve elu alustala.

Suur pere on nagu koorem, mis ajaga kergeneb: hoolealustest saavad partnerid. Vasakult pojad Mattias (17), Taaniel (12), Andreas (22) ja Miikael (14) ning tütar Hanna Maarja (5).

Eereki ja Pilvi 22 aastat Avispeal

- Mari-Vivian Ellam, Tapa Elava Usu Kogudus
- Fotod: Andreas Preisfreund

Eerek (44) ja Pilvi (44) Preisfreundil täitub augustis 22 aastat teenimist Avispea vabakoguduses. Siia koliti kolmekesi, nüüd on pere kasvanud seitsmeliikmeliseks.

Minu sõprus Preisfreundidega algas, kui sattusin 2011. aasta suvel Avispeale töö- ja palvelaagrisse. See kogemus andis mulle julguse tulla samal sügisel pealinnast Kiltsi mõisakooli emakeeleõpetajaks. Preisfreundid ja kogudus Kiltsis kogunev palvegrupp olid siis mulle suureks toeks. Kaheksa aastat hiljem olen jõudnud abielluda, kolinud Tapale ja jäänud lapsega koduseks.

Kogudus kui perekond

Ühel maikuu pühapäeval külastame perega üle pika aja Avispea kogudust. Hiljuti renoveeritud väike saal, kus teenistus seekord toimub, on ülestõusmispühadeks saanud olulise lisanduse: kantsli taga laual asub koguduseliikme Liili Heinla värskelt valminud armas maal Jeesusest, kes hoiab süles lambatalle. Kohal on 15–20 inimest. Seekord on enamik nägusid mulle tuttavad ja saan saabudes mitu sooja kallistust.

Eerek pole aastatega kaotanud oskust rääkida lühidalt. Ta ise ütleb, et see on üks tema viise vältida läbipõlemist – anda lahkelt sõna ka teistele. Mulle näib see olulise juhtimistarkusena. Kogudus on küll väike, kuid tema liikmed on tulvil ideid ja initsiatiivikad nii evangeeliumi kuulutades kui ka uute algatustega välja tulles. Teenistusel on nad julged tunnistama ja peavad kogudust oma lähiringiks: sageli jagatakse kõige isiklikumaid palvesoove ja kogemusi.

Katsumused ja lisakohustused

Pärast teenistust läheb Eerek rahvast bussiga koju viima: Väike-Maarjasse, Kiltsi ja Vaosse. „Kui sa tahad korraldada üritust, pead kõigepealt inimesed kohale tooma, teinekord neile süüa pakkuma, nad pärast ära viima, kõik ära koristama ja siis veel rõõmus olema," naeravad Eerek ja Pilvi läbisegi. Täiesti võõrad inimesed on helistanud, ka keset ööd, ja palunud abi kas transpordiga või mingis muus hädaolukorras. Palju on tulnud inimestele toidu- ja riideabi viia. Talvel tuleb rookida lund ja suvel niita muru, koristada kirikut ja kütta katelt.

Oma kodu Preisferundidel ei ole, aga unistus on. „Sa unistad sellest oma majast metsa ääres," naerab Eerek Pilvile otsa vaadates. „Jumal ei jäta meid ilma, oleme aastaid hoidnud ja hooldanud tema oma ning kui me siit kunagi edasi liigume, kannab ta kindlasti meie eest hoolt," väljendab Pilvi oma kindlat usku.

Päris alguses oli Pilvi lapsega kodune ja Eerek käis üsna pika perioodi tööl ilma palgata. „Ma ei teagi, kuidas me elasime," kommenteerib Pilvi. „Tavaliselt meil ikka süüa oli, aga paar korda tuli tõesti ette, et ma pidin valima, kas söön ise või annan lapsele. Aastaid ei käinud me riidepoes, kasutasime humanitaarabi," ütleb ta ilma ühegi kibedusnoodita hääles.

Oluline roll on hobidel

Ajad on muutunud. Seda on näha kasvõi sellestki, et kui ma Preisfreundide naisperet kohtan, on neil seljas midagi värsket. Pilvi õmbleb palju, eelistades huvitavate mustritega kangaid, mis annab riietele isikupära. Ka seekord, kui Pilvi köögis lõunasööki valmistab ja mina teda usutlen, on tütrel seljas ema nõelasilma alt tulnud lihtne ilus kleit, mis istub kui valatult. Imestan endamisi, kuidas Pilvi viie lapse emana näputööks aega leiab. Hiljem teetassi taga tunnistab ta, et naudib õmblemist väga. Töötades Väike-Maarja lasteaias sõimerühma kasvatajana, on ta sageli hommikupoolikutel kodus. Pojad on siis koolis ja Hanna Maarja lasteaias ning Pilvil on aega koristada, aga ka jutlusi kuulata ja õmmelda. „Jumal on inimese ikka loojaks loonud," ütleb ta. „Praegu õmblen lasteaiale põllesid," toob ta lagedale oma näputöö: mitukümmend armsat flanellkangast pooleliolevat pudipõlle.

Eereki hobiks on sulgpallimäng. Nii

tema kui ta pojad on saanud võistlustel korduvalt auhindu. See on avardanud tutvusringi, spordisaali jõuavad piirkonna tegusad mehed, ka näiteks Väike-Maarja vallavanem. „Väsimuse korral teen sporti," ütleb ta. Aastate jooksul on seda ikka ette tulnud ja on olnud ka loobumismõtteid. Pilvi ütleb, et tal on pastori naisena palju lihtsam teenimistööst hinge tõmmata ja suurem võimalus valida, milles osaleb. „Kui Pilvi ei jaksa kirikut koristada, koristan mina," toob Eerek näite.

Kuidas pidada vastu?

Eerek ja Pilvi kolisid Avispeale Tallinnast, täpsemalt Lasnamäelt. Kontrast oli üüratu: ühtäkki olid ümber avarad põllud, väga palju vaikust ja väga vähe inimesi. Nad jätsid kõik: sõbrad, oma eelmise koguduse, isegi helistamine oli kallis – vanematele tuli teha kaugekõne. Aastaid oli Pilvi kodus, võimaluseta ringi liikuda ja inimestega suhelda, sest autojuhilube tal polnud ja bussiliiklus on tänagi harv. Täiesti uus keskkond, värske lapsevanemastaatus, sotsiaalse keskkonna puudumine ja rahalised raskused – see kõlab nagu suur hulk põhjuseid murdumiseks.

Pilvi ise ütleb, et kõik raske ja halb läheb meelest ära. Küsin, millist nõu ta annaks noorele äsja Avispeale tulnud iseendale. „Asjade pärast pole vaja üle muretseda ja pisiasjade pärast pole vaja üldse muretseda. Kui midagi lähebki valesti, pole vaja jääda end süüdistama, vaid tuleb lihtsalt edasi liikuda. Kas maailm kukub siis kokku?" küsib ta sellise ilmekusega, et vahepeal kööki tulnud poeg Miikael, kes lõunasöögi eel kausist ema meelehärmiks korduvalt kurki näppab, peab vajalikuks vastata: „Ei." Ja tõepoolest – maailm ei kuku kokku, kui me eksime.

Eerek ainult muheleb, kui temalt sama küsin, ja annab mõista, et noorusel on elutarkuse ees omad eelised: „Kui sa ei tea, missugused raskused ees ootavad, on palju kergem teha otsuseid ja muutusi oma elus." Nüüdseks enam kui 20 aastaga on neid külas vastu võetud. Eerek nõustub: „Oleme teistega nagu võrdsed partnerid." Pilvi lisab, et väikses kohas pastoriks olemine erineb tööst suures linnas selle poolest, et ei pea end tõestama: „Kõik teavad, kes ma olen. Ma ei saa ka teatrit teha või teeselda. Ma olengi selline, nagu olen."

Tulevik on Jumala käes

Mida tulevik toob, seda kumbki Preisfreundidest öelda ei oska. Küsin Eerekilt, kas ta näeb end elu lõpuni pastoriametis. Mõne tuttava kolleegi näitel arutleb ta, et pastorikutsumus on justkui eluaegne: mõni, kes on sellest ametist vanuse tõttu taandunud, on seda hiljem kahetsenud. Seda ta ise ei tahaks.

Pikemate plaanide osas tuleb arvestada terve perega: raskem on kolida, kui lastel on koolid pooleli ja sõbrad jäävad maha. Praegu õpib vanem poeg Andreas Sisekaitseakadeemias politseinikuks, käib praktikal ja plaanib järgmisest aastast juba osalise koormusega tööle hakata. Mattiasel on käsil gümnaasiumi esimene klass, kaks nooremat poega õpivad põhikoolis ja tütreke käib lasteaias.

Koguduslikult on vanemad pojad seotud tihedalt Rakvere Karmeliga, mille noortejuhid Evelin ja Maria on nende ellu andnud olulise panuse. Eerek on aastaid viinud poisse sinna poisteklubisse ja noorteõhtutele, ise parklas neid oodates väsimusest silma looja lastes. Tänu sellele on poegadel ka kristlastest sõpru ja nende usuelu kasvab. Karmelisse on Eerek sageli sõidutanud ka oma kogudust, on käidud nii neljapäevastel teenistustel kui ka Healing Room'is. Side on olemas ka teiste Virumaa kogudustega, sest Eerek on juba mõnda aega olnud piirkonna vanem. ■

> Kui sa ei tea, missugused raskused ees ootavad, on palju kergem teha otsuseid ja muutuseid oma elus.

> Asjade pärast pole vaja üle muretseda ja pisiasjade pärast pole vaja üldse muretseda.

◀ Esialgu kõnnib Hanna Maarja oma teed isa-ema kõrval, aga juba tunneb ta Tallinna õppima läinud suurt venda vaadates muret, kas kooliteed alustades peab ka kodust välja kolima.

Pühad, mis ei lõpe kunagi ära

Joosep Tammo, Pärnu Immaanueli koguduse pastor

Suvi on alanud, nelipühad on möödas. Usukauged küsivad: kas see oli kaskede püha? Või oli seal midagi tuviga tegemist? Pisut targematele meenub, et tegemist oli vist keelte segamise lõpuga. Nelipüha pole tõesti lihtne püha. Saksa draamakirjanik Bertold Brecht kirjutas: „Samal ajal kui sünnipäev, jõulud või ülestõusmispühad ikka midagi toovad, pole nelipühal kingitusi."

Mis lugu selle päevaga siis õieti on? Pärast Jeesuse ristilöömist ja ülestõusmist valitses jüngrite hinges segadus. Kui naised jutustasid, et nad olid näinud tühja hauda ja kahte inglit, tundus see tüüpilise naistejutuna. Oli neid, kes rääkisid, et nad olid Jeesust mitmel korral kohanud, ja isegi neid, kes olid näinud teda taevasse minemas. Oli, kuidas oli, aga laiali nad ei läinud, vaid ootasid Jeruusalemmas ülemises toas veel midagi. Õpetaja oli ju öelnud: „Te saate väe Pühalt Vaimult, kes tuleb teie üle, ja te peate olema minu tunnistajad Jeruusalemmas ja kogu Juuda- ja Samaariamaal ning ilmamaa äärteni" (Ap 1:8).

Ja siis see juhtus. Korraga oli kõik selge. Ülestõusnu ei ela inimkaugetes maailmades, vaid ta on Jumala Vaimu läbi kogetav meie keskel. Need lihtsad kalurid, töömehed, ametnikud ja koduperenaised kogevad korraga, et Jumal Isa ja Poeg on Püha Vaimu läbi siin. Nad kogesid kõike toimunut sõna otseses tähenduses vaimustusega. Vaimust inspireerituna, mis pole järeletehtav ega müüdav, kõnelesid nad Jumala suurtest tegudest oma elus. Kõige selle juures oli väliseid märke – tuulekohinat, tulekeeli ja keeleliste barjääride ületamise ime.

Theodor Fontane on öelnud: „Nelipühapäeval pole õhtut, sest selle päike – armastus – ei looju iial!" Ligi kaks tuhat aastat on möödunud ja ustavad kogevad oma elus ikka veel Püha Vaimu väge ja juhtimist.

Nelipühapäev andis jüngritele tookord ja annab nüüdki kolm erilist võimet. Võimekuse avalikkuse ette astuda, võimekuse oma elus Jeesust järgida ja võime olla mõistetav maailma äärteni.

VÕIMEKUS AVALIKKUSE ETTE ASTUDA

Tuulekohin ja tuli on Püha Vaimu olemust iseloomustavad pildid. Pildid, mis täitsid neid julguse ja väega. Süüdatuna Pühast Vaimust astuvad nad julgelt avalikkuse ette. Seni olid nad kogunenud ülemises toas ja kodudes. Nende usk sobis kodusesse miljöösse, kuid mitte templisse või tänavatele. Nad teadsid, et avalik tunnistamine toob kaasa kannatusi, nagu see oli juhtunud ka nende õpetajaga. Kuid nelipühast alates on neil uus julgus kõnelda Jumala riigist. Nad tunnevad endas tulist soovi tegutseda, usaldades tulemused Jumala kätesse, nii nagu seda oli teinud ka Jeesus.

VÕIMEKUS JEESUST JÄRGIDA

Õpetaja tegevus oli alanud Jordanist. Aastaid oli ta elanud tavalist uskliku juudi elu. Ta ei paistnud millegagi silma. Oli vaga ja hoolas puusepp nagu teisedki käsitöömeistrid. Kuid ühel päeval läheb ta nagu paljud teisedki Jordani äärde, et kuulda populaarse prohveti sõnumit. Avatuna Jumalale, astub ta ristimisvette ja kogeb oma nelipühi. Ristimise ajal langeb Püha Vaim ta peale ja hääl taevast ütleb: „Sina oled mu armas Poeg, sinust on mul hea meel!" (Lk 3:22). Seejärel viibib ta nelikümmend päeva kõrbes ja alustabki oma avalikku tegevust. Ta sõnad on täis headust, tarkust ja halastust. Ta kutsub austama ja teenima Jumalat kui inimesi armastavat Isa. Ta julgustab neid otsima taevase Isaga sügavamat ja lähedasemat suhet. Ta kuulutab rahu, üksteisest lugupidamist ja lepitust. Nelipühapäeval kordus paljude elus see, mis oli Jeesuse elus toimunud. Nende elu ja sõnum on nüüdsest kantud samast Vaimust. Nad mitte ainult ei räägi, vaid ka tegutsevad selles Vaimus.

VÕIME KÕNELDA KEELT, MIDA KÕIK OSKAVAD

Meeste ja naiste kohta, kes Jeesuse sõnumiga avalikkuse ette lähevad, öeldakse: „Nad kõik täideti Püha Vaimuga ja hakkasid rääkima teisi keeli, nõnda nagu Vaim neile andis rääkida" (Ap 2:4). Selle kohta küsivad kuulajad hämmastunult: „Kuidas siis nüüd meist igaüks kuuleb oma sünnimaa murret?" (Ap 2:8).

Kuid ümbritsevad keelebarjäärid on murretest suuremad. Jeesus ise oli

Nelipühi on koguduse sünnipäev ja see on ka maailma suurima tõlkeime päev, mis pole tänaseni lõppenud.

kuulutanud aramea keeles. Tema ja ta jüngrid võisid pisut tunda ka rahvapärast kreeka käibekeelt. Apostel Paulus valdas nii kreeka kui heebrea keelt. Piibli originaalkeelteks on heebrea, aramea ja kreeka keel. Keelebarjääride ületamine on alati riskantne tegevus. Igast tõlkijast võib saada üleastuja, vahendajast reetur ja tõlkijast võltsija. Kuid ometi on täna Piibel tõlgitud tuhandetesse keeltesse ja keelemurretesse. Kristuse sõnumi leviku lugu on tõlkimise lugu. Nelipühi on koguduse sünnipäev ja see on ka maailma suurima tõlkeime päev, mis pole tänaseni lõppenud. Selle tõlke tõeliseks inspireerijaks on ikka ja jälle Püha Vaim.

MEIE JA NELIPÜHAD

Nelipühapäev pole lõppenud. Püha Vaim on meilegi välja valatud. Ta võtab meilt kartuse avalikkuse ees Jeesusest tunnistada. Ta annab meile võime Jeesust tões ja vaimus järgida. Armastuse Vaim tõlgib tänagi tõlgitamatu arusaadavasse keelde. Tõsi, apostlidki ei olnud pärast nelipüha kohe veatud. Aga nad lasid end Pühast Vaimust pidevalt korrigeerida. Püha Vaim annab jõudu ka meile. Nii nagu Jeesus, ei murdu ka meie ajastu raskuste keskel tänu Pühale Vaimule, kes meis elab.

Esimestel sajanditel pärast Kristust vaidlesid Egiptuse ja Süüria insenerid, kes suudab ehitada paremaid tamme jõgede vee juhtimiseks ja maa viljakaks muutmiseks. Sellest vaidlusest lähtuvalt tegid 4.–5. sajandi Süüria kristlased kauni laulu Püha Vaimu ülistuseks. Esmalt kiidetakse selles egiptuse insenere. Seejärel leiavad süürlased, et nemad on kindlasti paremad tammide ehitajad. Kuid siis öeldakse selles laulus: kui oleks isegi paremaid insenere kui süürlased, ei suudaks nad ikkagi ühtki sellist tammi ehitada, millest Püha Vaim ei suudaks läbi murda, sest ta läbistab kõike.

Kallid kaasteelised! Jääb vaid palvetada koos vana kirikulauluga: „Oh Looja Vaim, nüüd hingesse Su lastel tule kõigile!” ■

Eesti-Kanada
JUMALATEENISTUS

Oled oodatud koos sugulaste ja sõpradega

pühapäeval, 7. juulil 2019 kl 11

Tallinna Kalju Baptistikoguduses, Kalju t 1

Kõnelevad Kanadas teeninud pastorid
Viljar Liht, Helari Puu ja Tarmo Lige,
musitseerivad Marika Wilbiks,
Thomas Kirves Kanadast jt.

Teenistusele järgneb kohvilaud.

www.kalju.ee

Joel Markus Antson – kristlik *spoken word* artist

Rahel Paidre, Keila baptistikogudus

Joel Markus Antson (23) õpib Tartu Ülikoolis teoloogiat ja on kristlik *spoken word artist* (esitab oma luuletusi muusika taustal).

Juba varajases nooruses kohtus Joel Markus läbi oma vaimsete otsingute Jumalaga. Sellest hetkest peale hakkas ta kirja panema luuletusi, mis on põimunud justkui palveks või vastupidi. Video kujul salvestatud „Metanoia", mis kreeka keeles tähendab mõistuse muutumist, on pälvinud tähelepanu nii kodu- kui ka välismaa vaatajate hulgas.

Hiljuti valmis album „Restored Ruins", millele on loetud kaksteist ingliskeelset luuletust. Tema enda sõnul näib lugude motiiv küll esmapilgul sünge, kuid eesmärk on inimestesse süstida lootust. Ükskõik, kui halvasti ka praegu ei ole, siis parim on alles ees!

Foto: Anete Toming

Martin Luther Keila suvefestivalil

Rahel Paidre, Keila baptistikogudus

Martin Luther. Lucas Cranach 1529

29. juunil 2019 kell 18:00 on kõigil võimalus tulla Keilasse – osa saama erilisest muusikalisest draamast „Martin Lutheri ja Katharina lugu". Teos kantakse ette Keila Miikaeli koguduses soome keeles, subtiitritega eesti keelde.

502 aastat tagasi naelutas Martin Luther Wittenbergi lossikiriku ukse külge 95 teesi ja vallandas sellega reformatsiooni, mille mõjutused ulatuvad siiani. Tema 6,4 meetri kõrgune mälestusmärk püstitati 1862. aastal Keila lähedal Kumna mõisa maadele ja püsis seal kuni 1949. aastani, mil ausammas hävitati.

Sellel suvel saabub Luther Keilasse veidi teisel kujul. Tuovi Putkoneni lavastuses ärkab ellu ajalooline persoon, kes oli fanaatiline, mehine, vastuoluline ning tundlik isik. Pöördelistel aegadel on ülimalt tähtis, et tõuseks esile persoon, kes kartmatult astub juhi positsioonile ja staatusest lähtuvalt võtab vastu julgeid otsuseid. Lisaks ajaloole saab kaasa elada Martini ja Katharina armastusloole ning näha laval nende lapsi.

Etenduses on kasutatud Lutheri koraale Johann Sebastian Bachi seades, Heinrich Schütz motetti kooridele ja renessansiaegset instrumentaalmuusikat. Lutheri rollis kuuleme Soome üht tuntumat bassi Marko Putkoneni, kes on õppinud Sibeliuse akadeemias ja Zürichi muusikakõrgkoolis. Etenduses saab teda kuulda ka jutlust pidamas. Üles astuvad Loviisa oratooriumikoor, Haapsalu toomkoor ja Keila Miikaeli Koguduse koor, juhatab Paula Jokinen. Koreograafia autor on Titta Tunkkari ja muusikaline juht Suvi af Hällström.

„Martin Lutheri ja Katharina lugu" valmis 2017. aastal reformatsiooni 500. aastapäevaks ja esmaesitlus toimus Soomes Loviisa kirikus Martin Lutheri sünniaastapäeval, 10. novembril.

Kui vaatajatel on võimalik etendust rahaliselt toetada, võib seda teha julgelt ja rõõmsa südamega, vabaannetuse näol. Kui aga mitte, siis sisse pääseb ikka!

Risttee koguduse uus pastor Meelis Kibuspuu

28. aprillil valis Tartu Kristlik Risttee Kogudus oma uueks pastoriks Meelis Kibuspuu.

Olles pärit tugevast kristlikust perekonnast, on Meelist juba lapsepõlvest saadik saatnud isiklik suhe Jeesusega. Läbi aastate on temas põimunud kombinatsioon targast juhtimisandest ja tundlikust südamest evangeeliumi väes inimeste elude muutmisel.

Meelis on töötanud Valduste OÜ juhatajana selle algusest saadik, ehitades üles suure ja tugeva visiooniga organisatsiooni. Samuti on ta aastaid aktiivselt osalenud EKB Liidu juhatuse liikmena meie vendluse juhtimises. Lisaks sellele on Meelis koos oma abikaasa Karitaga järgnenud ka kutsumusele panustada paarisuhetesse nõustamise ja koolitustega. Viie lapse isana on Meelis eeskujuks paljudele mitte ainult oma pereeluga, vaid ka võimega olla füüsiliselt aktiivne, seda eelkõige tänu armastusele tennisemängu vastu.

Risttee kogudus on põnevil, astudes Meelise ja Karita juhtimisel järgmisse peatükki meie koguduse loos, mida saadab igatsus olla jätkuvalt Jumala tööriistaks meie linnas ja maal.

Foto: Rait Tõnnori

Olevistes rännati läbi Piibli

Rait Tõnnori, Oleviste kogudus

Oleviste koguduse piiblikool „Piibel rongiaknast" lõppes 26. mail. Aastasel põneval rännakul läbi Piibli olid vaatluse all kõik 66 raamatut. Nagu rongiga sõites pole võimalik igas paigas pikalt peatuda, nii olid ka loengud pigem ülevaatlikud ja keskendusid olulistele teemadele. Teekonna lõpuks omandasid osalejad aga tervikliku ülevaate kogu Pühakirjast.

„On eriline privileeg ja Jumala arm, et Oleviste kogudus võib korraldada piibliõpet," sõnas Veljo Kaptein. „Igal aastal oleme teinud midagi erinevat, lähtuvalt Püha Vaimu suunistest ja koguduse vajadusest. Olgu see evangelism, diakonite koolitus, kodugrupijuhtidele suunatud õpe, ikka teenib see Jumalariigi töötegijate ettevalmistamise ja väljaläkitamise eesmärki."

Loengute ettevalmistamine oli pastor Kapteinile võrdlemisi töömahukas protsess, samas ka võimalus ise palju juurde õppida.

„Kool andis mulle rohkesti teadmisi Piibli kohta," ütles kursuse läbinud Marcus Zujev. „Õppisin uusi asju, mis on vajalikud selle imelise raamatu mõistmiseks." – „Piiblikool andis mulle korraliku ülevaate tervest Piiblist," lisas Harri Puskar.

Loengud toimusid iga kuu viimasel pühapäeval. Need on järelkuulatavad veebilehel: *oleviste.ee/kogudus/kursused/piiblikool.* ■

Rakkes sai kauplusest kirik

Rando Selbak, Rakke kogudus

Tervitas Rakke naiskoori esindus. Foto: Einike Pilli

Rakke kirik hävis tulekahjus 9. märtsil 2003. Kogudus tegutses aastaid ühetoalises üürikorteris. Viimased aastad on ruumipuuduses kogudus otsinud suuremat tegevuspinda. Tänavu veebruaris pakkus kohalik ettevõtja meile oma poe ruume täpselt selle hinnaga, mis meil kiriku ehituseks kogunenud oli.

1. aprillil saime võtmed kätte. Sõbrad aitasid vajaliku mööbli ja kööginurgaga, lisaks ostsime 26 tooli. Kaks kuud kulus pingsat tegevust, et 141,6 m² poepinda kirikuks kujundada.

26. mail toimus pidulik avajumalateenistus, kuhu tuli üle 50 inimese. Kaasa teenisid koguduse lapsed ja noored, Mustvee Betaania koguduse ansambel, sõna jagasid Einike ja Toivo Pilli. Enne ruumide pühitsemist innustas kõiki EKB Liidu president Erki Tamm. Järgnesid tervitused naaberkogudustelt.

Avarad ruumid annavad võimaluse lastel teenistuse ajal mängunurgas tegutseda ja mitmeid eripalgelisi teenistusi korraldada. Soovime olla kogukonnale avatumad. ■

Kui põhjalikult näeb Jumal oma loodut?

Ruudustikus on vasakult paremale lugedes üks mõte Piiblist. Iga täht ruudustiku all on õiges tulbas, ent mitte õiges järjekorras. Kui paigutad tähed tagasi ruudustikku, saad piiblisalmi, mis vastab pealkirjas olevale küsimusele. Sõnavahesid tähistavad mustad ruudud. Kõik salmis olevad kirjavahemärgid on ruudustikus ette antud. Piiblisalm on võetud 1997. aasta piiblitõlke järgi.

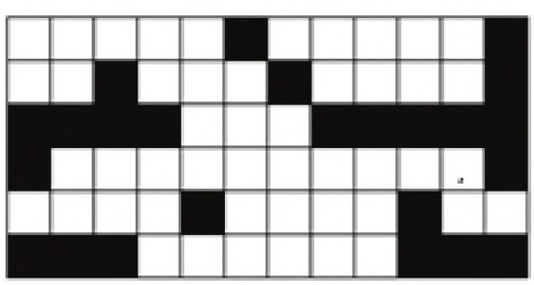

D L A M O E
K O T E S T O
Ü I I H L A L T K D A
V A Ä K E K Õ I T U O
E N S A I E S A I M U N

Eelmise Tähesaju „Mismoodi oli Jeesuse ristisurm ülendamine?" lahendus on kirjas Jh 3:14: „nagu Mooses ülendas kõrbes vaskmao, nõnda peab ülendatama Inimese Poeg."

◀ 25 aastat KUSi rektorite hoole all olnud Annemõisa 8/2 võti ulatati Valduste OÜ juhatajale Meelis Kibuspuule.

Seminari lõpetamine Annemõisas

■ Ermo Jürma, Teekäija toimetaja tekst ja fotod

Teisipäeval, 11. juunil kaitsesid KUSis kaks diplomandi oma lõputöid.

Vallo Põldaru: „Protestantlike koguduste ja neile lähenejate kristlik internetikasutus ning misjonivõimalused uues meedias“, juhendajad Meego Remmel ja Hele-Maria Kangro.

Virve Toom: „Ristimiseks ettevalmistamise praktika ja materjalide kasutus Eesti Seitsmenda Päeva Adventistide kogudustes“, juhendaja Mervi Kalmus.

Neljapäeval, 13. juunil kõlas aulas pühalik muusika Eivin Toodolt ja Margit Prantsuselt. Kooli arendusjuht Innar Kruglov avas palvega 2019. aasta lõpuaktuse. Siis ühinesid diplomisaajad ja nende lähedased, õppijad ja õppejõud, vilistlased ja USA Asuza Pacific Ülikooli külalistudengid laulus „Kogu hing laulab vaid sulle kiitust“.

Taasavatud Seminari esimene rektor Peeter Roosimaa andis ülevaate kooli eel- ja algusaegadest, toetajatest ja vastuseisjatest, „kuivast“ õppekavast ja „elulisest“ praktikast, maja ehitajatest ja (suur)annetajatest. Ta lõpetas Psalmisti sõnadega: „Issanda käest on see tulnud, see on imeasi meie silmis.“

EKB Liidu tulihingelise asepresidendi Gunnar Kotieseni jutluses helises soov, et ei tänased lõpetajad ega ükski Eestimaa kristlane lõpetaks enne, kui Jumal meiega oma töö lõpetab. Ta meenutas, et Uue Testamendi lood on viimselt Jeesuse lood, mille keskel kohtume paljude inimestega. „Olgu meie elus vahe sõnum ja nelipüha vägi ning mingem usukindluses edasi Tallinna!“

Rektor Einike Pillil oli kaks soovi: „Andke, ja teile antakse“ – Jumala riik väärib meie parimat. Seejärel ulatas ta lõpetajatele hommikul Tartu turult valitud suurte, punaste ja kaunimate maasikate vaagna. Teiseks soovis ta: „Andke andeks üksteisele!“

Rektor ja õppejuht Kadi Tingas andsid kätte diplomid. Virvet ja Vallot õpetanud õppejõud palusid neile järgnevaks teenimisteekonnaks õnnistust.

SPA Eesti Liidu esimees Ivo Käsk tõstis esile laulja palve: „Juhi mind oma tõeteel ja õpeta mind; sest sina oled mu pääste Jumal, sind ma ootan kogu päeva!“ (Ps 25:5). Oodakem kogu aeg Jumalat, aga olgem samas ikka teel!

Sisehoovis suureks kasvanud puude vilus järgnes lõpupidu „Hüvastijätt majaga“. Jagati maitsvat toitu, mida paljud olid kokku toonud. Homoorikas oli oma kooli loo tark viktoriin viielistes võistkondades.

Lõpetaja Vallo tunnistas, et õpingute ajal oli küll kogu aeg midagi teha ja kooliaastad kasvatasid teda palju ka inimlikult. Virve tänas vanu, häid ja põhjalikke õppejõude ning kõige värskemaid õppejõude, kes olid end igaks loenguks hästi ette valmistanud. Samuti jagasid veel paljud kirkaid mälestusi oma kooliajast.

Vendluse suurehitust jätkuvalt haldama jääva kollektiivi nimel kinkis Meelis Kibuspuu Seminarile kaasaegse kohvimasina ja soovis, et kooliperel oleks Tallinnas ärgas meel.

Hüvastijätu lõpuks meenutas Einike sõnumit, mida Vaim ütles Peetrusele: „... mine nendega koos ilma kõhklemata, sest mina ise olen nad läkitanud“ (Ap 10:20). ■

TULE ÕPPIMA SEMINARI!

Riiklikult tunnustatud rakenduskõrgharidus „Vabakiriklik teoloogia ja praktika“ võimaldab nelja aasta jooksul õppida paremini tundma Jumalat, Piiblit, iseennast ja kaasõppijaid. Õppeprotsess on paindlik ja mitmekesine. Sessioonid toimuvad 3 päeva kuus peamiselt Tallinnas, praktikad kogudustes. Vastuvõtuvestlused 16. augustil kell 14–19 Tallinnas. *kus.kogudused.ee* kodulehel registreerunutele teatatakse vestluse toimumise koht.

Piiblikool SÕNA VÄGI. Tallinnas, september 2019 – mai 2020. Info: *kus.kogudused.ee*.

▲ Ühine lõpupilt tehti veerand sajandit Seminari koduks olnud õppehoone trepil.

Meie laste Emadele

- Teie laste isadelt
- Foto: Ermo Jürma

Sellest, et Te olete erilised, saime aru juba liivakastis mängides. Kui me uue ekskavaatoriga tahtsime veel ühte liivakooki veoautole laadida, järgnes mänguämbriga paras ketukas. Meie esimene ämber.

Andke meile andeks!

Peagi vaatasime Teid hoopis teise pilguga, sest Te olite muutunud imekauniks. Veel veidi ja me tahtsime Teid endale. Päriseks. Igaveseks. Igas Teie pilgus oli sädemeid, igas puudutuses elektrit, igas naeratuses päikest.

Elu kõige erilisemal päeval astusime koos altari ette. Valge, imeilus kleit. Lillekimp. Sõrmused. Esimene ametlik suudlus. Peo lõppedes jagus sooje tänusõnu kõigile abilistele. Ent kõige Armsamale?

Andke meile andeks!

Aasta kõige lühemal ja romantilisemal ööl läksime koos sõnajalaõit otsima. Iga Teie pilk igatses lillede järele. Õnnesumin peas, oleks tahtnud Kallimale taevast kõik tähed tuua, aga lillekesed jäidki noppimata.

Andke meile andeks!

Argiaskelduste keskel ei mallanud me kuulata Teie päevatoimetuste lugu. Meil oli vaja rääkida oma töödest, karjäärist, peatsest edutamisest, väliskomandeeringust. Seejärel tulid ajaleht, telekas, nutifon. Mõned kodutööd ka.

Andke meile andeks!

Me juhatasime koosolekuid ja palveõhtuid, istusime tähtsate vendadega ühes lauas, valmistasime ette oma kõnesid, panemata tähele, et meie tagala oli korras ja puhas, lapsed söödetud, joodetud, riietatud. Söök valmis, pesud pestud, kodu korras ja puhas.

Andke meile andeks!

Aastad veeresid ja lapsedki lendasid pesast välja. Ühel hetkel said ka tööd tehtud. See oli hea aeg teineteise jaoks. Koos istuda ja astuda. Nautida igat elusügise hetke. Paraku ei hoomanud me võtta oma suurde pihku Teie külmetavat kätt või Teie jala otsa pista sooja sokki ja sussi.

Andke meile andeks!

Kui taevane kuller tõi Teile esimesena kutse astuda varjude riigist igavese valguse maale, laskus tuppa kõrvulukustav vaikus. Tolmurullid toa nurkades võtsid kaalus kõvasti juurde. Üks pool meist oli jäädavalt lahkunud. Siis avanesid meiegi silmad ja me mõistsime, millest olime ilma jäänud.

Andke meile andeks!

Te olite meie kõrval, et me õpiksime armastama, hoolima, hoidma. Kui palju kordi kukkusime läbi.

Andke meile andeks!

TELLI TEEKÄIJA!

Ajakirja tagakaanelt saad teada, kui kaua Sinu tellimus veel kehtib. Kui kleepsul märgitud numbrite arv läheneb nullile, on aeg juurde maksta – vastavalt summale pikeneb tellimus. Teekäija tellimise (ja tellimuse pikendamise) võimalused on 5. leheküljel.

Meie artikleid saab kümmekond aastat lugeda kodulehelt *teek.ee*. Väljaannet tutvustab ka *facebook.com/Teekaija*, mille arendamise on hiljuti võtnud enda peale seminarist Karin-Liis – „Edu Sulle!"

EKB Liidu häälekandja trükiväljaanne on aluseks ka nendele digikanalitele, mis suurendavad lugejate hulka tunduvalt. Kogu selle töö kulud katavad täna meie püsitellijad. Teekäija ilmumise stabiilseks jätkumiseks peaks tiraaž lähiajal kasvama. Aasta lõpul otsustavad Liidu juhid jälle, kas ja kuidas on võimalik ajakirjaga jätkata?

Kui Sina väärtustad 8 korda aastas saabuvat Teekäijat, siis telli see koju oma lugemislauale, samuti oma lähedastele. Aita ka neid, kes ise pole tellimisega toime tulnud, kuid vajaksid Jumala sõnas kasvamiseks samuti usaldusväärset kaaslast.

EEKBKL 25. SUVEFESTIVAL

Kõige Tähtsam

28.-30. JUUNIL 2019 KEILAS

Reedel, 28. juunil
17:30 Festivali avamine. Fotonäituse tutvustamine. Sõnavõtud liidu, linna ja riigi esindajatelt
18:00 Jumalateenistus. Kõneleb Margus Mäemets. Muusika: Inga Tingas*
20:00 Laulge kaasa! Õhtut juhib ansambel Beati Kesk-Eestist
21:00 Noorteprogramm: juhib Raili Lilleorg
22:00 Noorteprogramm: Joel Markus Antsoni plaadi „Restored Ruins“ esitlus

Laupäeval, 29. juunil
10:30–17:00 Lastepäev „Superkangelased“. Festivalirong Keila kooli staadionile
10:30 Jumalateenistus. Kõneleb Kenno Leier: „Kõige Tähtsam ja sama tähtis“. Muusika: Üllar Kuusk*
12:00 Lõuna vabaõhukohvikus (Jaama 1a, Keila raudteejaam)
13:00 Vestluspaneel: „Piiskoppide tund“
14:00 Kontsert: Voces Musicales (Keila Miikaeli kogudus, Keskväljak 1), pilet 10 €
14:00 Vestluspaneel: „Kuidas tulla välja vaimsetest eksiõpetustest?“
15:00 Vestluspaneel: „Minu lapsed ei ole minu sarnased“
16:00 Vestluspaneel: „Kõige Tähtsam vanaks saamisel“
17:00 Palvekontsert: Jules Riding (Uus-Meremaa) ja Gunnar Kotiesen
18:30 Muusikaline reformatsioonidraama „Martin Lutheri ja Katariina lugu“ (Keila Miikaeli kogudus)*
20:00 Fusioni õhtu. Keila ja Karmeli koguduste ühine popkoor laulab lugusid, mida iga noor ära tunneb.
20:00 Adam Podini mälestusõhtu (Harjumaa Muuseum, Linnuse 9, Keila)

Pühapäeval, 30. juunil
10:00 Tšellokontsert, Selloduo Varonen (Soome): Mozart, Schubert, Sibelius ja teised klassikud
11:00 Jumalateenistus. Jutlustab Erki Tamm. Helina-Diana Helmdorf. Kohila baptistikoguduse koor. Ristimine*
11:15 Lasteprogramm „Hiirekese mängutoas“

Tallinna vanalinnast tuttav Festivalirong* tiirutab linnaekskursioone kogu laupäeva.
Üritused toimuvad Keila Baptisti Koguduse hoovis, Haapsalu mnt 10 (kui aadressi pole antud).
* – annetusvõimalus